

ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS

โดย

นางมาลี อินทร์ประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา
คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS

โดย

นางมาลี อินทร์ประเสริฐ

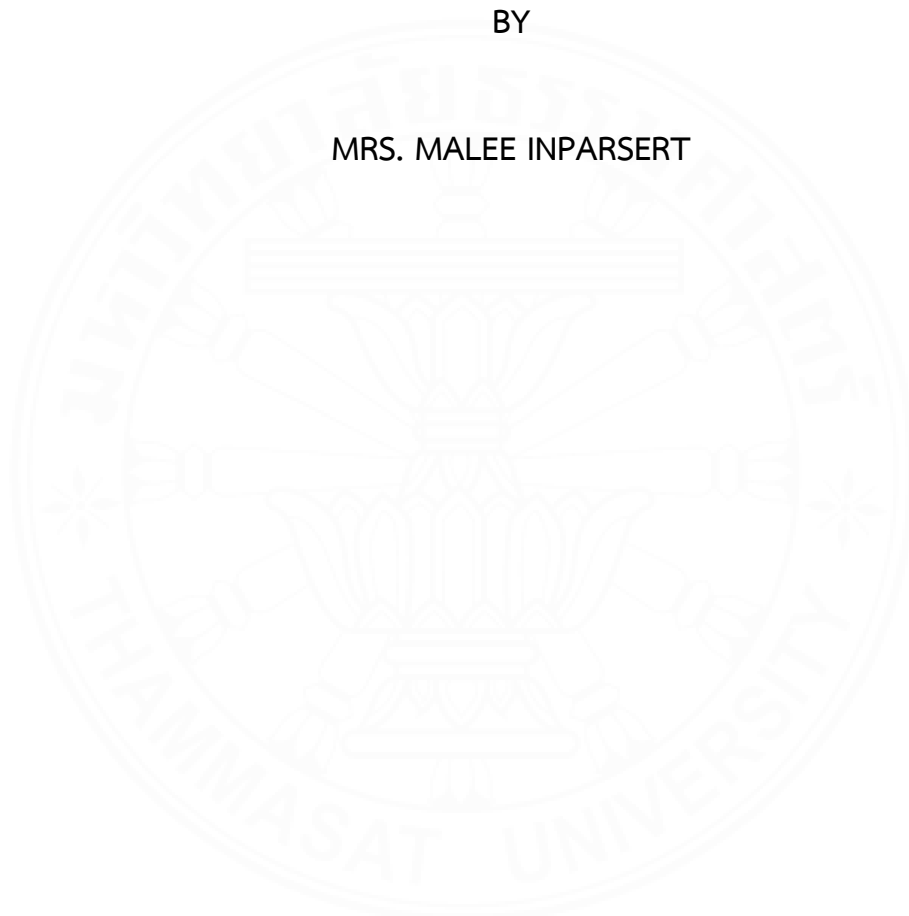

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา
คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY'S UNDERGRADUATE STUDENT
ATTITUDES ON GENERAL EDUCATION SUBJECTS
AND GREATS TRAITS

BY

MRS. MALEE INPARSERT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN LEARNING SCIENCES AND EDUCATIONAL INNOVATION
FACULTY OF LEARNING SCIENCES AND EDUCATION
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2020
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ของ

นางมาลี อินทร์ประเสริฐ

เรื่อง

ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

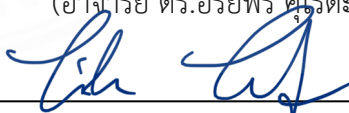
เมื่อ วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2564

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

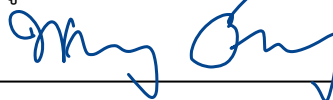
(อาจารย์ ดร.อริยพร คุโรตะ)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา ทับพันธุ์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธชาติ อังณะกูร)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนุชาติ พวงสำลี)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS
ชื่อผู้เขียน	นางมาลี อินทร์ประเสริฐ
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	วิทยาการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา วิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา ทับพันธุ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธชาติ อังณะกูร
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป และทัศนคติที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS (G-Global Mindset, R-Responsibility, E-Eloquence, A-Aesthetic Appreciation, T-Team Leader, S-Spirit of Thammasat) ซึ่งเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยพึงต้องการ งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษายวทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จาก 4 คณะ ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร จำนวนทั้งสิ้น 331 คน โดยทั้งหมดเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและใช้การสัมภาษณ์รายบุคคลกับตัวแทนนักศึกษา จำนวน 12 คน จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษายวทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นต่อวิชาศึกษาทั่วไปในเชิงบวก และมีทัศนคติต่อคุณลักษณะ GREATS ไปในทางที่ดี ผลการวิจัยอยู่ระดับเห็นด้วย โดยนักศึกษามองว่าเนื้อหาและวิธีการสอนของวิชาศึกษาทั่วไปเป็นหนทางหลักที่มหาวิทยาลัยสามารถใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะ GREATS ให้กับนักศึกษาได้

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

(1) นักศึกษาเห็นด้วยว่า เนื้อหาในรายวิชาศึกษาทั่วไปสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน และนักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงานในอนาคตได้

(2) นักศึกษาเห็นด้วยว่า ผู้สอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างมาก ทำให้การเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายตามแผนการสอนที่กำหนดไว้

(3) นักศึกษาเห็นด้วยว่า วิธีการสอนควรมีการออกแบบที่หลากหลาย และควรพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน หรือเทคนิคการสอนตลอดเวลา

(4) นักศึกษาเห็นด้วยว่า การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียน โดยเฉพาะห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่ ควรมีจอภาพหลายจอเพื่อให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นได้ทั่วถึง

(5) นักศึกษาเห็นด้วยว่า การวัดและประเมินผลในแต่ละครั้ง ผู้สอนควรแจ้งนักศึกษาก่อนให้ชัดเจนว่าจะวัดผลและประเมินผลในรูปแบบใด

สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

(1) นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นควรปรับปรุงเทคโนโลยีการสอน โดยให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

(2) นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นควรให้ปรับรายวิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาเลือก โดยให้นักศึกษาสามารถเลือกลงเฉพาะวิชาที่นักศึกษาสนใจได้

(3) นักศึกษาต้องการให้อาจารย์เข้าถึงนักศึกษา โดยเปิดพื้นที่ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้น

คำสำคัญ: วิชาศึกษาทั่วไป, ทศนคติ

Thesis Title	THAMMASAT UNIVERSITY'S UNDERGRADUATE STUDENT ATTITUDES ON GENERAL EDUCATION SUBJECTS AND GREATS TRAITS THAMMASAT UNDERGRADUATE ATTITUDES
Author	Mrs. Malee Inprasert
Degree	Master of Education
Major Field/Faculty /University	Learning Sciences and Educational Innovation Learning Sciences and Education Thammasat University
Thesis Advisor	Assistant Professor Tida Tubpun, Ph.D.
Thesis Co-Advisor	Assistant Professor Putthachat Angnakoon, Ph.D.
Academic Year	2020

ABSTRACT

The objective of this research is to study opinions of the students from Thammasat University about the general education courses and their attitude toward the GREATS characteristics (Global Mindset; Responsibility; Eloquence; Aesthetic Appreciation; Team Leadership; and Spirit of Thammasat), a set of values that the university aims to foster among the students. This research employed a mixed method with the data collected from a total of 331 students in the fields of science and technology from four of the faculties – namely, Faculty of Science & Technology, Faculty of Engineering, Faculty of Architecture and Planning, and Sirindhorn International Institute of Technology (SIIT). All of the respondents were current students as of the academic year 2019. The proportional stratified sampling method was employed and the data was collected through questionnaires and individual interviews with a total of 12 respondent representatives. The results show that the respondents have positive opinions about the general education courses and positive

attitude toward the GREATS values. The respondents explained that they agreed that the lessons and teaching methods in general education courses can be the major tool for fostering the GREARS values among the students.

Quantitative findings are as follows.

(1) The respondents agreed that the lessons taught in general education courses are practical at present and will be useful for their career in the future.

(2) They agreed that the lecturer plays a crucial role in the classroom, enabling the learning outcomes to be achieved as planned.

(3) They agreed that the teaching methods should be various, and that learning activities and teaching techniques should be constantly developed over time.

(4) They agreed that in a classroom setting, especially a large one, numerous monitors should be available to the students.

(5) They agreed that the criteria for evaluation should be identified in clear detail by the lecturer.

Qualitative findings are as follows.

(1) They agreed that more advanced technology should be employed in the classroom – for example, to run an online class.

(2) They agreed that the general education courses should be offered as elective courses, allowing students to choose only those that they are interested in.

(3) They proposed that the lecturer should provide more space and opportunity for students to express their opinions.

Keywords: General education, Attitudes

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องทัศนคตินักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับแนวทางการดำเนินงานวิจัย ข้อเสนอแนะและคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ รวมถึงเพื่อให้งานวิจัยมีความถูกต้องเหมาะสมมากขึ้นจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตา ทับพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธชาติ อังณะกูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ศาสตราจารย์ ดร. ผดุงศักดิ์ รัตนเดโช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ วงษ์ประดับไชย อาจารย์ ดร.อนินทยา คำกันยา และ ดร.วรพล วิהלม ผู้เชี่ยวชาญในการช่วยตรวจแบบสอบถามงานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากทั้ง 4 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร ที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม และเป็นตัวแทนในการให้การสัมภาษณ์ นอกจากนี้ ยังต้องขอขอบคุณเจ้าหน้าที่งานบริการการศึกษาทั้ง 4 คณะ ที่ให้ความอนุเคราะห์ประสานงานกับนักศึกษาในการให้ข้อมูล ขอขอบคุณที่สุด คือ กำลังใจจากครอบครัวที่มีให้กับผู้วิจัยเสมอมา

คุณประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษาที่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปทุกท่าน

นางมาลี อินทร์ประเสริฐ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
1.4.2 สถานที่	5
1.4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	5
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	5
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 วิชาศึกษาทั่วไป	8
2.1.1 ความเป็นมาของวิชาศึกษาทั่วไป	8

2.1.1.1	ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในต่างประเทศ	8
2.1.1.2	ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในประเทศไทย	11
2.1.1.3	ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	11
2.1.2	การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	16
2.1.3	ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไป (General Education)	18
2.1.4	จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป	19
2.1.5	แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป และคุณลักษณะ GREATS	21
2.1.5.1	แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป	21
2.1.5.2	แนวคิดและหลักการการจัดการเรียนการสอนตามคุณลักษณะ GREATS	23
2.1.6	โครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	25
2.1.7	หลักสูตรและเนื้อหาของวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	25
2.2	ความหมายของทัศนคติ	29
2.3	ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
2.3.1	ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)	29
2.3.1.1	ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	30
2.3.1.2	ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	31
2.3.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีการวิจัย		34
3.1	การออกแบบงานวิจัย	34
3.2	กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
3.3.1	เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)	38
3.3.2	เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	39
3.4	การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39

	(8)
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.5.1 การเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)	40
3.5.2 การเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	40
3.6 ความน่าเชื่อถือและความเที่ยง (Reliability and Validity) ของงานวิจัยเชิงปริมาณ	42
3.7 ความน่าไว้วางใจและความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) ของงานวิจัยเชิงคุณภาพ	42
3.8 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	43
 บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	 44
4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
4.2 ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป	48
4.3 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	54
4.3.1 ข้อเสนอแนะโดยรวม	54
4.3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	55
4.3.2.1 จุดเด่นของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	55
4.3.2.2 สิ่งที่ต้องปรับปรุงของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	56
4.3.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากความเห็นของนักศึกษา	56
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	57
 บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 60
5.1 สรุปผลการวิจัย	60
5.2 อภิปรายผล	62
5.2.1 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป	62
5.2.2 การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	64

	(9)
5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	65
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	66
รายการอ้างอิง	67
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม เรื่อง ทักษะคิดของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS	75
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวิจัย	84
ภาคผนวก ค แบบประเมินคุณภาพการตั้งคำถามแบบสอบถามความคิดเห็น ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป	85
ภาคผนวก ง ค่าสถิติ	86
ประวัติผู้เขียน	90

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงกลุ่มเป้าหมาย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง)	4
3.1 แสดงกลุ่มเป้าหมาย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง)	37
3.2 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคการศึกษาที่ 1/2562	41
3.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคการศึกษาที่ 2/2562	41
4.1 จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	45
4.2 จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา	45
4.3 จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา	46
4.4 จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามวิชาศึกษาทั่วไป ที่เรียนอยู่และกำลังศึกษาอยู่	46
4.5 จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามชมรม	47
4.6 จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามการใช้เวลาว่าง ของนักศึกษา	47
4.7 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชา ศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านเนื้อหาจำแนกรายข้อและโดยรวม	48
4.8 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชา ศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านผู้สอน จำแนกรายข้อและโดยรวม	51
4.9 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชา ศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม การเรียนการสอนจำแนกรายข้อและโดยรวม	52
4.10 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชา ศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ การเรียนการสอนจำแนกรายข้อและโดยรวม	53
4.11 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชา ศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านการวัดและประเมินผลจำแนกรายข้อและ โดยรวม	54

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 สามแนวคิดหลัก	17
2.2 Cone of Learning	31
3.1 แผนภูมิแสดงการวิจัยผสมผสานแบบ Explanatory Sequential	35

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

วิชาศึกษาทั่วไปเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่มหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศเลือกใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และเท่าทันยุคสมัย โดยส่วนใหญ่วัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไปจะเน้นการเสริมความรู้ และทักษะที่อยู่นอกเหนือจากองค์ความรู้ของแต่ละคณะ รวมไปถึงเจตคติ และ ค่านิยม อาทิ ความเป็นผู้นำ การเข้าสังคม การมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม เป็นต้น (จันทิมา ยะบุญวัน, 2554) ดังนั้น แต่ละมหาวิทยาลัยจึงต้องมีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปตลอดเวลา เพื่อความแปลกใหม่และให้เข้ากับความต้องการของยุคสมัย และ/หรือเตรียมการเพื่อตอบสนองความต้องการในอนาคต และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริงในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

ในประเทศไทยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุกมหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป อย่างน้อย 30 หน่วยกิต ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และนิยามความหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไว้ว่า เป็นหมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ ใส่ใจต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกตลอดเวลา มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะสร้างกรอบความหมายของวิชาศึกษาทั่วไปอย่างชัดเจน แต่การจัดการศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของแต่ละมหาวิทยาลัยก็มีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับคุณค่า วิสัยทัศน์ หรือคุณลักษณะของบัณฑิตแต่ละมหาวิทยาลัยต้องการ อาทิ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่กำหนดรายวิชาศึกษาทั่วไปให้มุ่งเน้นทักษะในศตวรรษที่ 21 ผสมผสานกับความเป็นมหาวิทยาลัยที่โดดเด่นในศาสตร์แห่งแผ่นดิน หรือมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีเป้าหมายเสริมสร้างให้นักศึกษามีการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งความมีคุณธรรม เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าทุกมหาวิทยาลัยมีระบบแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีการประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตและภาคธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม ปัญหาหลักพบว่าเกิดการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อที่เปิด

สอนและจำนวนนักศึกษาในห้องเรียนมีขนาดใหญ่เกินไป ทำให้ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักศึกษาที่มีความแตกต่างหลากหลายได้ (อุทัย ตุลาเกษม, 2558; ปัทมาสน์ บุญทรง, 2555)

สำหรับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็มีปัญหาอย่างนี้เช่นเดียวกัน ตั้งแต่ปี 2547 มีมติจากสภามหาวิทยาลัย เห็นควรให้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ไม่เกินกลุ่มละ 50 คน แต่ในทางปฏิบัติไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากหากจัดห้องเรียนกลุ่มละ 30-50 คน ในรายวิชาสหวิทยาการก็จะต้องเปิดสอนประมาณ 8-9 กลุ่มต่อภาคการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่สามารถจัดหาผู้สอนได้เพียงพอกับความต้องการได้ นอกจากนี้ นักศึกษาเห็นว่าผู้สอนบางท่านขาดเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ เพราะขาดความเชี่ยวชาญในหัวข้อที่สอน ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงเปิดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปได้จำนวนกลุ่มที่น้อยลง และปรับใช้ห้องที่มีขนาดใหญ่แทนเพื่อรองรับนักศึกษาจำนวนมากขึ้น แต่ก็ยังมีเสียงสะท้อนจากนักศึกษาในการฟังอาจารย์ผู้สอนสอนไม่เข้าใจเช่นเดียวกัน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการปรับปรุงโครงสร้างของวิชาศึกษาทั่วไปมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้วิชามีความทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เรียน การปรับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เกิดขึ้นครั้งล่าสุดในปีการศึกษา 2561 โดยคณะทำงานได้ใช้ข้อมูลจากการสำรวจเสียงสะท้อนของบัณฑิตและภาคธุรกิจ และได้กำหนดคุณลักษณะ GREATS (ได้แก่ Global mindset, Responsibility, Eloquence, Aesthetic appreciation, Team leader, และ Spirit of Thammasat) อันเป็นคุณลักษณะพึงประสงค์ของบัณฑิตธรรมศาสตร์ไว้เป็นแก่นของการวางหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พิภพ อุดร, 2558)

ดังนั้น วิชาศึกษาทั่วไปในรูปแบบ GREATS จึงมุ่งพัฒนาทักษะ “คิด วิเคราะห์ ค้นคว้า” มากกว่าเนื้อหาตามตำรา โดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีเป้าประสงค์ที่จะสร้างบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ GREATS โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ให้นักศึกษารู้จักค้นคว้า ผักการเรียนรู้ และประยุกต์องค์ความรู้มาใช้แก้ไขปัญหาจริงได้ โดยเน้นให้นักศึกษาเป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ การบรรยายโดยอาจารย์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิ การเรียนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน การเรียนแบบ Flipped classroom การเรียน online หรือการเรียนแบบ Active learning (รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558; สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2557)

แม้ว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะปรับหลักสูตรจากการฟังเสียงสะท้อนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กล่าวคือ บัณฑิตและภาคธุรกิจแล้วก็ตาม แต่เสียงของนักศึกษา ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง เพราะเป็นผู้ใช้หลักสูตร กลับมีสิทธิ มีเสียง น้อยมาก และแทบไม่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนโครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในทุกรอบที่มีการปรับปรุงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา (มคอ.) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและต่อคุณลักษณะ GREATS ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษา

เฉพาะ 4 คณะสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เนื่องจากต้องการศึกษานักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีทรศนะต่อวิชาศึกษาทั่วไปใน 5 ด้าน ได้แก่ด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และมีทรศนะต่อคุณลักษณะ GREATS ทั้ง 6 คุณลักษณะอย่างไร และผู้วิจัยมุ่งหวังว่า ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำความคิดเห็นของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป และทัศนคติของนักศึกษาศายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาใช้ในการพัฒนาวิชาศึกษาทั่วไปในศตวรรษที่ 21 และจะเป็นประโยชน์ในการที่หน่วยงานจะนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรในอนาคตต่อไปได้

1.2 คำถามวิจัย

ผู้วิจัยตั้งคำถามการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อย่างไร
2. นักศึกษามีทัศนคติต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาศายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาศายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป และคุณลักษณะ GREATS สามารถเขียนขอบเขตได้ดังนี้

1. การศึกษาตามทรศนะของนักศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ เนื้อหา ผู้สอน วิธีการสอนและ กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน และ การวัดและประเมินผล

2. การศึกษาคุณลักษณะ GREATS ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) Global Mindset 2) Responsibility 3) Eloquence 4) Aesthetic appreciation 5) Team leader และ 6) Spirit of Thammasat

3. ผู้วิจัยทำการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS กับนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 4 กลุ่มประกอบด้วยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

ในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณ มีประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในภาคการศึกษาที่ 2/2562 จำนวนทั้งสิ้น 2,423 คน แบ่งเป็นนักศึกษาจากแต่ละคณะดังนี้

ตารางที่ 1.1

แสดงกลุ่มเป้าหมาย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง)

คณะ	จำนวนนักศึกษาที่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป ภาคการศึกษาที่ 2/2562	จำนวนนักศึกษาในตัวอย่าง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	940	128
สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT)	650	89
สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง	473	65
วิศวกรรมศาสตร์	360	49
รวม	2,423	331

การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาที่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี ในภาคการศึกษาที่ 2/2562 โดยให้นักศึกษาลงชื่อสมัครคณะละจำนวน 3 คน ผ่านผู้ประสานงานคณะ รวมทั้งสิ้น 12 คน และใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์แบบรายบุคคล จากนักศึกษายาวิทยาศาสตร์ฯ จำนวน 4 คณะ ที่ระบุไว้ข้างต้น

1.4.2 สถานที่

เก็บข้อมูลกับนักศึกษาในกลุ่มสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คณะ ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT)

1.4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีแผนวิจัยทั้งสิ้น 10 เดือน เริ่มจากตุลาคม 2562 ถึง สิงหาคม 2563

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความรู้สึกสามารถบอกความแตกต่างว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ส่วนความคิดเห็นจะเป็นการแสดงความคิดเห็นแบบข้อความที่เป็นประโยชน์ออกมาหรือเมื่อมีคนแสดงความคิดเห็นมาสู่เรา เราก็จะเป็นผู้แสดงทัศนคติออกไปเพื่อสนับสนุน (ลัดดา กิติวิภาต, 2532; สมทรง สุภาพ, 2552; อังกร ทองสุนทร, 2555)

วิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง เป็นรายวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ที่กว้างไกล ทำให้เป็นคนที่มีเหตุผล วิชาศึกษาทั่วไปเป็นองค์ประกอบสำคัญและจำเป็นสำหรับหลักสูตร ระดับปริญญาตรี ที่ครอบคลุมรายวิชาต่าง ๆ ใน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ โดยกำหนดไว้ให้นักศึกษาต้องศึกษา จำนวน 30 หน่วยกิต (จันทิมา ยะบุญวัน, 2554) ซึ่งการวิจัยนี้หมายถึง วิชาศึกษาทั่วไปที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่ที่เรียกว่า GREATS โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 เป็นต้นไป

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ที่มีตัวแปรที่ต้องการศึกษา ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะ ชมรมที่นักศึกษาสนใจเข้าร่วม และการใช้เวลาว่างของนักศึกษา
2. ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย ทำให้การจัดลำดับในการรับเข้าของทุกคณะในมหาวิทยาลัยดีขึ้น

2. เพื่อนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์การบริหารจัดการหลักสูตร โดยการจัดกิจกรรมของหมวดศึกษาทั่วไปให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

3. เพื่อสะท้อนถึงทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ทำให้ผู้บริหาร รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และตอบโจทย์ความต้องการของนักศึกษา และสามารถนำไปใช้ในการทำงานต่อไปในอนาคตได้จริง

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้วยผู้วิจัยมุ่งศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อการวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาวิชาศึกษาทั่วไป และศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องเน้นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปและแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยแบ่งหัวข้อเรื่องดังต่อไปนี้

2.1 วิชาศึกษาทั่วไป

2.1.1 ความเป็นมาของวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.1.1 ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในต่างประเทศ

2.1.1.2 ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในประเทศไทย

2.1.1.3 ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2.1.2 การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2.1.3 ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไป (General Education)

2.1.4 จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.5 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS

2.1.6 โครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2.1.7 หลักสูตรและเนื้อหาของวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2.2 ความหมายของทัศนคติ

2.3 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 วิชาศึกษาทั่วไป

2.1.1 ความเป็นมาของวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.1.1 ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของโลกที่ริเริ่มใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป (Foundation Education) หรือวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) นอกจากนี้ ยังมีมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาที่เปิดสอนวิชาศึกษาทั่วไปเช่นเดียวกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย มหาวิทยาลัยดาร์ธเมาท์ มหาวิทยาลัยแอสตันฟอร์ด และมหาวิทยาลัยมิสซูรี ที่เน้นการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องสังคมร่วมสมัย และเสริมให้นักศึกษาได้รับความรู้ นอกเหนือจากวิชาเอกที่นักศึกษาได้เรียน ได้แก่ วิชาอารยธรรมร่วมสมัย (Contemporary Civilization) ปัญหาของชนชาวอเมริกัน (Problems of American Citizenship) และปัญหาของทุกวันนี้ (Today's Problems) เป็นต้น และตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มีการเพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และเรียกวิชาเหล่านี้ว่าวิชาเฉพาะทั่วไป (Special Education) โดยได้บรรจุวิชาพื้นฐานทั่วไปให้เป็นรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะการบูรณาการเนื้อหาครอบคลุมจากหลายศาสตร์รวมกัน ทั้งหมด สังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ ภาษา และวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ กำหนดให้ผู้เรียนเลือกศึกษา 6 วิชาจากจำนวน 16 วิชา และในศตวรรษที่ 20 ได้เปลี่ยนชื่อว่า วิชาศึกษาทั่วไป (General Education) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุว่าเป็นวิชาที่จำเป็น นอกเหนือไปจากการศึกษาในรายวิชาชีพ หรือวิชาเอกของหลักสูตรต่าง ๆ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2550)

นอกจากนี้ในปี ค.ศ.1945 มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้เสนอรายงานเรื่อง วิชาศึกษาทั่วไปในสังคมเปิด (General education in a free society) โดยได้กล่าวถึงปัญหาและความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชาและการบริหารงานการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไปไว้อย่างชัดเจน เพื่อเรียกร้องให้มหาวิทยาลัยได้เห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป โดยระบุว่าวิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาสำหรับสังคมที่มีความอิสระ ที่นักศึกษาทุกคนร่วมกันมีส่วนร่วม แบ่งปัน และมีจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ร่วมกัน และให้เสนอแนะกลุ่มวิชาบังคับ และวิชาเลือกสำหรับวิชาศึกษาทั่วไป จากรายงานนี้ทำให้มหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการบูรณาการแนวความคิดในเรื่องวิชาศึกษาทั่วไป และนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในสถานการณ์ของโลก สามารถนำการเรียนรู้จากการเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมโลก ทำให้ในช่วงปี ค.ศ.1945-1989 เป็นช่วงเวลาที่วิชาการศึกษาทั่วไปมีความก้าวหน้า สถาบันการศึกษาที่มีชื่อหลาย ๆ แห่งในสหรัฐอเมริกาได้มีการปรับปรุงและพัฒนาวิชาศึกษาทั่วไปกันอย่างกว้างขวาง มีพัฒนาคุณภาพให้เชื่อมโยงกับภาควิชา

พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน การเรียนรู้นอกห้องเรียนและการตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน (พัชรภา ตันติชูเวช, 2551; โพฑูรย์ สีนลาร์ตัน และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร, 2526)

คณะกรรมการรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดกล่าวไว้ในรายงาน The report of the task force on general Education, Harvard University (2007) ว่ารายวิชาศึกษาทั่วไปมุ่งเน้นให้บัณฑิตนำความรู้ที่ได้จากรั้วมหาวิทยาลัยทั้งในและนอกห้องเรียนไปประยุกต์ใช้ในบริบทของชีวิตในอนาคตซึ่งสามารถสรุปได้ว่ารายวิชาศึกษาทั่วไปเป็น “รายวิชาชีวิต” รายวิชาศึกษาทั่วไปเน้นการตระหนักรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์ และความเป็นธรรมชาติของโลกที่ตนเองอยู่อาศัย ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ตนเอง คิดทบทวนเรื่องความเชื่อและทางเลือกต่าง ๆ สามารถวิจารณ์ข้อสันนิษฐาน และแรงกระตุ้นในรูปแบบต่าง ๆ ผู้เรียนจะมีโอกาสเรียนรู้การแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ เข้าใจโลกรอบ ๆ ตัว และมีความรอบรู้ทั้งในระดับบุคคล วิชาชีพ และสังคม (Faculty of Art and Sciences, 2007)

งานชิ้นหนึ่งในสหรัฐอเมริกา เรื่อง The Burgen Community College Committee on General Education ได้ศึกษารวบรวมความหมายและระบบการศึกษาทั่วไปของสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสหรัฐอเมริกา 8 แห่ง ได้แก่ Ventura College, Bergen Community College, University of Cincinnati, Eastern Kentucky University, Anderson College, Washington State University, New Mexico State University, Salisbury State University (Cronk, 2004) พร้อมข้อมูลที่ได้จาก New Jersey Administrative Code ซึ่งรวบรวมแนวคิดและความคาดหวังของคนทั่วไปกับผู้เรียน อาทิ เข้าใจและรู้คุณค่าของความเป็นคน และการอยู่ร่วมกันในสังคม เน้นให้เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะเชิงคณิตศาสตร์ การวิจัย การสื่อสาร จินตนาการ และวัฒนธรรม พร้อมทั้งเสนอว่ามหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาหลักสูตรและให้ความสำคัญกับวิชาศึกษาทั่วไปให้มากขึ้น โดยสามารถนำรายวิชาดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินชีวิตจริงในอนาคตได้

ในประเทศเพื่อนบ้านของไทยอย่างประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ได้มีการพัฒนาวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้ความสำคัญกับผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) เช่น มหาวิทยาลัยมาลายา ให้นักศึกษาทุกคนต้องเลือกเรียนอย่างน้อย 3 รายวิชา จากรายวิชาต่อไปนี้ 1) Islamic Education and Ethnic Values (สำหรับนักศึกษาพื้นเมือง) 2) Introduction to Malaysia (สำหรับนักศึกษาต่างชาติ) 3) Information Skills 4) English Communication 5) Basic Entrepreneurial Skills ในส่วนของศึกษาทั่วไปที่เรียกว่า University courses นั้นมีประมาณ 15-20 หน่วยกิต (ประมาณ 9 รายวิชา) ในประเทศมาเลเซียรายวิชาศึกษาทั่วไปจะแตกต่างกันไปแล้วแต่มหาวิทยาลัย การจัดรายวิชาศึกษาทั่วไปขณะนี้นักเรียนมีความสามารถเป็นเจ้าของกิจการ ทักษะชีวิต

และทักษะการเป็นผู้นำ ด้วยวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาสามารถเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมได้ ตัวอย่างรายวิชาศึกษาทั่วไปในประเทศมาเลเซีย เช่น วิชาจริยธรรมของวิศวกรถือเป็นส่วนหนึ่งของศึกษาทั่วไปเพราะจะช่วยสร้างทักษะ ชีวิตในการทำงาน ในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการประเมินในด้านทักษะ (Soft Skills) ต้องไปเข้ารับการอบรมเข้มข้นอยู่ชั้นปีที่ 4 รวมทั้งการอบรมด้านทักษะสารสนเทศ (Information Technology) บุคลิกภาพ (Personality) การวางตัว (Grooming) และภาษาอังกฤษ (English) ทักษะบุคคลหรือทักษะชีวิต (Soft Skills) กำหนดโดย The Malaysian Quality Framework (MOF) แบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร (Communication) ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ (Critical Thinking) ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills) ทักษะการเป็นผู้นำ (Leadership skills) ทักษะการเป็นเจ้าของกิจการ (Entrepreneurial Skills) คุณธรรมและจริยธรรม (Ethics) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Skills) มหาวิทยาลัยมาลายาได้กำหนดเพิ่มเติมอีกเป็นทักษะที่ 8 คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility) มหาวิทยาลัยใช้วิธีการติดตามนักศึกษาผ่านระบบของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ลงทะเบียนโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ดูแลเพื่อสร้างทักษะที่แตกต่าง ส่วนผู้ประสานงานรายวิชาสามารถเข้าสู่ระบบเพื่อติดตามผลการเรียนของผู้เรียน เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของผู้เรียนและมอบประกาศนียบัตรแสดงข้อมูลสำคัญเป็นส่วน ๆ ให้ในตอนปลายเทอม (ข้อมูลจากการประชุมร่วมกันระหว่างเครือข่ายศึกษาทั่วไปแห่งประเทศไทยกับผู้แทนของมหาวิทยาลัยมาลายาที่ห้อง Court Room ในวันที่ 24 มีนาคม 2553 ระหว่างเวลา 09.00-11.30 น.) สำหรับมหาวิทยาลัย National University of Singapore จัดทำ NUS Education Framework ของตนเองและจัด General Education เป็นกลุ่ม ๆ ให้หลักสูตรเลือกตามความเหมาะสม แต่กำหนดเป็น 20% ของเนื้อหาของหลักสูตรของศึกษาทั่วไปโดยแบ่งเป็นกลุ่มดังนี้

- 1) การเรียนรู้การเป็นพลโลกเพื่อจะได้เข้าใจสังคมโลก (Global Learning) เช่น การเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
- 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning)
- 3) การบริหารจัดการ (Management)
- 4) การเป็นเจ้าของกิจการ (Entrepreneurship)
- 5) การเรียนรู้เชิงบูรณาการระหว่างสาขาและหลากหลายสาขาร่วมกัน (Multidisciplinary and Interdisciplinary Learning) แบ่งเป็นสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Humanities and Social Sciences), วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (Science and Mathematics) และสาขาอาชีพต่าง ๆ (Professional Disciplines)

(ข้อมูลจากการประชุมร่วมกันระหว่างเครือข่ายศึกษาทั่วไปแห่งประเทศไทยกับผู้แทนของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ในวันที่ 25 มีนาคม 2553 ระหว่างเวลา 09.30-11.30 น.)

2.1.1.2 ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในประเทศไทย

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา รูปแบบของหลักสูตรอุดมศึกษาที่จัดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นองค์ประกอบหนึ่งในโครงสร้างหลักสูตรอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการอุดมศึกษาของไทยโดยเริ่มจัดในสาขาครุศาสตร์หรือการฝึกหัดครูก่อนทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาทางครุศาสตร์มีความรู้ที่กว้างไกลขึ้นและนำไปใช้ในการเป็นครูต่อไปในอนาคตได้ หลังจากนั้นเป็นต้นมา ได้มีการจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปในอีกหลายสาขาวิชาและอีกหลายสถาบัน (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2550)

ในปี พ.ศ. 2500 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีการจัดหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย จำนวน 54-58 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยได้จัดให้สัมพันธ์กับวิชาครุศาสตร์ตลอดการศึกษาทั้ง 4 ปี และระบุดัตถุประสงค์ไว้ว่า การศึกษาทั่วไปนี้เป็นหมวดวิชาที่มีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยนักศึกษาให้มีพื้นความรู้ ความเข้าใจ สภาพแวดล้อม สังคม และการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันให้ดีขึ้น โดยจัดให้ศึกษาหลาย ๆ ด้าน เพื่อเป็นความรู้ประกอบอย่างกว้างขวางของครู เป็นรากฐานที่จะช่วยแก้ปัญหาชีวิตของตนได้อย่างดี การจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นแบบวิชาเบื้องต้น ส่วนรายวิชาระดับสูงและรายวิชาสหวิทยาการมีอยู่บ้าง สำหรับสาขาวิชาในหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปประกอบด้วย 3 สาขาวิชา คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กับคณิตศาสตร์ วิชาที่จัดการเรียนการสอน เช่น ปรัชญา ภาษาไทย สังคมวิทยาเบื้องต้น เศรษฐศาสตร์สากลประยุกต์ ประมวลวิชาวิทยาศาสตร์ กายภาพ ประมวลวิชาคณิตศาสตร์ พัฒนาการชุมชนไทย วิธีการใช้หนังสือและห้องสมุด สุขศึกษา สำหรับคนและชุมชน การศึกษาเพื่อความเป็นอยู่อันดีในครอบครัว เป็นต้น แม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่ริเริ่มที่คณะครุศาสตร์ในการจัดตั้งหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปก็ตาม แต่มหาวิทยาลัยที่มีการพัฒนาอย่างจริงจังเป็นครั้งแรก คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเริ่มการจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐาน ให้นักศึกษาชั้นปี 1 และ 2 สำหรับนักศึกษาทุกคน เมื่อปี พ.ศ. 2505 ลักษณะของการปรับปรุงหลักสูตร เน้นรายวิชาแบบผสมผสานทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมที่ต้องการให้นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เรียนรู้สาระเนื้อหาวิชาอื่นนอกเหนือไปจากวิชาชีพของตนเอง ต่อมาจึงเป็นแนวทางสำหรับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในการเปิดสอนวิชาการศึกษาทั่วไป และได้รับความสนใจจากมหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศไทย (นันทน์ธร บรรจงปฐ, 2561)

2.1.1.3 ความเป็นมาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เดิมมีชื่อว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง และจัดทำประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับที่ 50 เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2476 มีจุดมุ่งหมายที่จะให้การศึกษากับ

ระบอบประชาธิปไตย โดยมีปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย 3 ประการ คือ (สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550)

1. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดให้การศึกษาที่เสริมสร้างประโยชน์สุขของสังคมส่วนรวม
2. มหาวิทยาลัยพยายามส่งเสริมประโยชน์สุขของบุคคลตราบใดที่ไม่ขัดกับประโยชน์สุขส่วนรวม
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ส่งเสริมในเรื่องอารยธรรมของมนุษย์ เช่น ส่งเสริมให้นักศึกษา เป็นคนใจกว้าง และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ แม้จะไม่มีประโยชน์ต่อสังคมโดยตรงในทันที

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมืองได้เปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2495 มีหน้าที่จัดการศึกษาและค้นคว้าในศาสตร์ต่าง ๆ โดยมุ่งส่งเสริมวิชาการชั้นสูง และวัฒนธรรมแห่งชาติ ระบบการเรียนการสอนเดิมของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดสอนแบบตลาดวิชา ไม่จำกัดอายุของนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ที่แพร่หลายยิ่งขึ้น จากนั้นระบบการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงที่ละน้อยจากแบบตลาดวิชาจนเป็นระบบการศึกษาแบบเต็มเวลาในปี พ.ศ. 2503

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่สำคัญของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นอกจากการเปลี่ยนระบบการรับนักศึกษาเข้าแบบตลาดวิชาเป็นการศึกษาระบบปิด โดยการสอบคัดเลือกเข้าในปี พ.ศ. 2503 แล้ว การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาโดยจัดให้มีหลักสูตรพื้นฐานทั่วไประดับปริญญาตรี สำหรับนักศึกษาทุกคนในมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2505 นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตรปริญญาตรีของทุกคณะในมหาวิทยาลัย และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อคุณลักษณะของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความหมายต่อการที่มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเอื้อประโยชน์แก่ส่วนรวมยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มุ่งจะเสริมสร้างประโยชน์สุขของสังคมส่วนรวม

ตั้งแต่เริ่มมีหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในปีการศึกษา 2505 จนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรมาแล้วทั้งหมด 9 ครั้ง การพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปนั้นมียุหลายครั้งที่มหาวิทยาลัยได้มีการทบทวนถึงปรัชญาและจุดมุ่งหมาย แม้กระทั่งประเด็นที่ว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ควรจะจัดสอนวิชาศึกษาทั่วไปต่อไปหรือไม่ ลำดับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตร เมื่อปี พ.ศ. 2505 วิชาดังกล่าวเป็นวิชาแกน มีจำนวนหน่วยกิตรวม 88 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาศึกษาทั่วไป 76 หน่วยกิต และวิชาเฉพาะด้าน 12 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา 2 ปีการศึกษา ต่อมาปี พ.ศ. 2507 ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตรจากเดิม 88 หน่วยกิต ให้ลดลงเหลือ 50 หน่วยกิต เนื่องจากหลักสูตรเดิมมีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่มี

เวลาศึกษาวิชาชีพอเฉพาะอย่างพอเพียง ในปีการศึกษา 2509 มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยและวางรูปการศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ขึ้น คณะกรรมการได้เสนอว่า มหาวิทยาลัยควรกำหนดแขนงวิชาพื้นฐานและชั่วโมงเรียนขั้นต่ำในแต่ละแขนงวิชาไว้ ซึ่งทุกคณะควรมีร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสให้คณะต่าง ๆ บรรจุมหาวิทยาลัยเฉพาะด้านที่จำเป็นในชั้นปีหนึ่งบ้าง มหาวิทยาลัยจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ โดยลดจำนวนหน่วยกิตลงเหลือ 38 หน่วยกิต แบ่งเป็น 5 หมวดวิชา คือ หมวดมนุษยศาสตร์จำนวน 6 หน่วยกิต หมวดสังคมศาสตร์จำนวน 6 หน่วยกิต หมวดวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์จำนวน 6 หน่วยกิต ภาษาไทยจำนวน 4 หน่วยกิต และภาษาอังกฤษจำนวน 16 หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514, น. 1-3)

เมื่อปี พ.ศ. 2514 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปและหลักสูตรของแต่ละคณะ โดยมหาวิทยาลัยได้ตั้งกรรมการระดับมหาวิทยาลัยขึ้นเพื่อร่างหลักสูตรเสนอต่อมหาวิทยาลัย หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2514 มีจำนวนหน่วยกิตเท่ากับ 36 หน่วยกิต ต่อมาเมื่อมีผู้เสนอว่าจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรปริญญาตรีมีมากเกินไปคือ 132-147 หน่วยกิต ทำให้นักศึกษาต้องใช้เวลาเข้าฟังการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ขาดการค้นคว้าด้วยตนเอง อีกทั้งวิชาศึกษาทั่วไปก็มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปอีกครั้งหนึ่ง ในระหว่างปี พ.ศ. 2515 ถึง ปี พ.ศ. 2516 ได้เกิดเหตุการณ์เดินขบวนครั้งใหญ่ของนิสิตนักศึกษาจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2516 นั้น ได้มีผลให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาหันมาสนใจสภาพของสังคมมากขึ้น และเห็นว่ามหาวิทยาลัย ควรมีบทบาทในการรับใช้และแก้ปัญหาของสังคมส่วนรวมมากขึ้น (ไพฑูริย์ สนิลสารัตน์, 2550)

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปจึงเริ่มได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจังในระบบอุดมศึกษาของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา โดยมีประกาศทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเรื่อง “หลักเกณฑ์มาตรฐานว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2517” ปรับปรุงให้ทุกคณะในหลักสูตรปริญญาตรีต้องมีสัดส่วนของวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาเฉพาะด้าน และวิชาเลือกที่เหมาะสม โดยวิชาพื้นฐานทั่วไปให้มีจำนวนหน่วยกิต อย่างน้อย 30 หน่วยกิต ประกอบไปด้วย หมวดวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ แต่ละหมวดต้องไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ไพฑูริย์ สนิลสารัตน์, 2550)

ปัจจุบันนี้วิชาศึกษาทั่วไป จะเน้นแนวคิดในเชิงกว้าง ในเรื่องนอกสาขา และความรู้ความเข้าใจในสังคมไปพร้อมกัน การประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในปี 2517 เป็นจุดเริ่มต้นให้ทุกมหาวิทยาลัยเริ่มต้นคิดและดำเนินการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือปรับของเดิมให้มีรายวิชาศึกษาทั่วไปทุกมหาวิทยาลัย (ไพฑูริย์ สนิลสารัตน์, 2550)

ในช่วงหกปีการศึกษาต่อมา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้ง โดยกำหนดให้หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2526 มีจำนวนหน่วยกิตลดลงเหลือเพียง 30 หน่วยกิต โดยมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาในหมวดสังคมศาสตร์และหมวดภาษาต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2529 มหาวิทยาลัยได้ขยายแขนงวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมมากขึ้น จึงก่อตั้งคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยกำหนดให้นักศึกษาของคณะต้องเรียนวิชาบังคับด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่เข้มข้นมากกว่านักศึกษาอื่น จึงส่งผลกระทบต่อวิชาศึกษาทั่วไปในภาพรวม เป็นผลให้มหาวิทยาลัยต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2529 โดยเพิ่มวิชาในหมวดวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้มากขึ้น แต่ยังคงจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไว้ที่ 30 หน่วยกิต

ภายหลังมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอีก 4 ครั้ง คือ เมื่อปี พ.ศ. 2529, พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นการปรับปรุงแบบไม่กระทบต่อโครงสร้างหลักสูตรโดยภาพรวม ซึ่งหลักสูตร พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยกำหนดให้ทุกคณะต้องจัดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนวิชาศึกษาทั่วไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548

เมื่อปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ โดยวิชาศึกษาทั่วไปที่มีการปรับปรุงเริ่มใช้กับทุกคณะในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยกเว้น คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร ยังคงใช้หลักสูตรเดิม คือ ฉบับ พ.ศ. 2556 เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพกำกับ ทำให้มีผลกระทบกับการสอบใบประกอบวิชาชีพต่อไปได้ ทั้งนี้ สำหรับคณะที่ยกเว้นจะเริ่มเรียนวิชาดังกล่าวพร้อมกันทั้งหมด ในปีการศึกษา 2561 โดยผนวกรวมกัน 4 หมวด ประกอบด้วย สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และทักษะทางด้านภาษา มาปรับปรุงรายวิชาศึกษาทั่วไปให้เป็นรายวิชาในรูปแบบใหม่ที่สามารถใช้ได้กับชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดความทันสมัยในการเรียนการสอน เกิดรูปแบบใหม่เน้นให้ผู้สอนหรืออาจารย์เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้นักศึกษารู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการฝึกปฏิบัติมากยิ่งขึ้น มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการเรียนแบบผสมผสานในหลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีการเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) มีรายละเอียดในการปรับปรุง ดังนี้ (รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558)

1. เน้นให้มีการปรับตัว/บทบาทของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนปรับเป็นผู้แนะแนวอำนวยความสะดวกมากขึ้น
2. เน้นให้มีการสร้างพื้นที่การแลกเปลี่ยน ไม่ใช่วิธีการป้อนข้อมูลเพียงอย่างเดียว กล้าคิดกล้าแสดงออก กล้าคิดต่างจากเพื่อน

ต่อมามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เริ่มปรับปรุงรายวิชาศึกษาทั่วไปเมื่อปี พ.ศ. 2558 จากกลุ่มคณะ 4 กลุ่ม ได้แก่ สายสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ รวมทั้ง รายวิชาทางด้านภาษาและการสื่อสาร จำนวน 9 รายวิชา ได้แก่ 1) มธ.101 โลกอาเซียนและไทย 2) มธ.102 ทักษะชีวิตทางสังคม 3) มธ.103 ชีวิตกับความยั่งยืน 4) มธ.104 การคิดอ่าน และเขียน อย่างมีวิจารณ์ญาณ 5) มธ.105 ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ 6) มธ.106 ความคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสาร 7) มธ.107 ทักษะดิจิทัลกับการแก้ปัญหา 8) มธ.108 การพัฒนาและจัดการตนเอง และ 9) มธ.109 นวัตกรรมกับกระบวนการคิดผู้ประกอบการ แต่ละวิชาคิดเป็น 3 หน่วยกิต โดยยังคง วิชา มธ.100 พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นรายวิชาที่นักศึกษาต้องเรียนทุกคน (ฝ่าย วิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561)

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอน วิชาศึกษาทั่วไป จากรายวิชา จำนวน 9 วิชาดังกล่าวข้างต้น ให้อยู่ในรูปแบบ Active Learning (รายงาน ประจำปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558) ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด รวมถึงการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เช่น ให้โจทย์นักศึกษาแล้วไปจับกลุ่มช่วยกันคิด ช่วยกันหา คำตอบ โดยให้นักศึกษาทำโครงการนำเสนอ ซึ่งเท่าที่ผ่านมาปัญหาการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ ไม่ได้อยู่ที่การปรับตัวของนักศึกษา แต่เป็นการปรับตัวของอาจารย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงมี นโยบายพัฒนาอาจารย์ โดยพยายามอบรมอาจารย์ให้ได้ปีละ 100-200 คน เริ่มจากการอบรมกลุ่ม อาจารย์ใหม่ก่อน ในปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการกำหนดแนวทางการออกแบบ วิชาธรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบันให้มากที่สุด โดยวิชาธรรมศาสตร์จะ ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ในเชิงบูรณาการทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม อีกทั้งยัง สอดคล้องกับปรัชญาการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ GREATS (รายงานมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีเป้าหมายว่าภายในปีพุทธศักราช 2561 ถึง 2563 จะให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning อย่างเป็นทางการและให้มีการเรียน การสอนในรูปแบบ Active Learning กระจายไปทุกคณะ โดยตั้งเป้าให้มีบุคลากรอาจารย์ที่จัดการเรียน การสอนในรูปแบบ Active Learning อย่างน้อย 300 คน ทั้งมหาวิทยาลัยซึ่งในขณะนี้เป้าหมายดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้เริ่มทำแล้ว โดยตั้งเป้าให้มีบุคลากรอาจารย์ที่จัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning อย่างน้อยมีคณาจารย์ที่ผ่านการอบรมจากหลักสูตรดังกล่าวมากพอควร เป็นการพัฒนา เครือข่ายและขยายเครือข่ายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ในทุกศาสตร์สาขาวิชาทั่วทั้ง มหาวิทยาลัย ทุกสถานศึกษาที่อยู่ในกลุ่มการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อันเป็นสิ่งที สะท้อนความเป็น “มหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้” (เกียรติศักดิ์ แสงอรุณ, 2561)

2.1.2 การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2561 เน้นการเรียนรู้อาณาศึกษาทั่วไปที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 เป็นการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง จุดประกายให้เกิดแรงบันดาลใจใฝ่รู้ ผ่านกิจกรรมที่สอดแทรกไว้ในการเรียนการสอนใน 6 คุณลักษณะ GREATS ได้แก่ 1) ความทันโลกทันสังคม (Global Mindset) 2) การมีจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่ออย่างยั่งยืน (Responsibility) 3) การสื่อสารสร้างสรรค์และทรงพลัง (Eloquence) 4) การมีสุนทรียะในหัวใจ (Aesthetic Appreciation) 5) ความเป็นผู้นำ และทำงานเป็นทีม (Team Leader) และ 6) จิตวิญญาณธรรมศาสตร์ (Spirit of Thammasat) (ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561; รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นหลักสูตรกลางของมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนจำนวน 21 หน่วยกิต และส่วนที่ 2 เป็นหลักสูตรของคณะไม่น้อยกว่าจำนวน 9 หน่วยกิต รวมเป็น 30 หน่วยกิต ทั้งสองรูปแบบต่างก็เป็นวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคนในระดับปริญญาตรีของทุกคณะที่ต้องเรียน แต่มีความแตกต่างกันในลักษณะที่บังคับร่วมกันทั้งมหาวิทยาลัย หรือบังคับแต่กระจายวิชาบังคับให้นักศึกษาเรียนรู้แตกต่างกันออกไปตามแต่ละคณะและหลักสูตร (ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558)

ในปี พ.ศ. 2561 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต้องการพัฒนาวิชาศึกษาทั่วไปให้มีความทันสมัยมุ่งสู่ความเป็นนานาชาติ เน้นการสร้างบัณฑิตที่สมบูรณ์ในทุกด้านเพื่อรับใช้สังคมและส่วนรวม เน้นรายวิชาที่เพิ่มทางด้านศักยภาพ สร้างแรงบันดาลใจ ฝึก คิดวิเคราะห์ เกิดภาวะความเป็นผู้นำ ภายใต้อุดมคติหลัก 3 แนวคิดหลัก คือ 1) Global Mindset การเปิดโลกทัศน์สำหรับพลเมืองในสังคมไทยและสังคมโลก 2) Soft Skills การเน้นเตรียมความพร้อมด้านทักษะการติดต่อสื่อสารและการเข้าสังคม และ 3) Spirit of Thammasat การทำประโยชน์ให้สังคม (งานบริหารวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558) ศาสตราจารย์ ดร.นรนิติ เศรษฐบุตร กล่าวว่า “ธรรมศาสตร์ในฐานะมหาวิทยาลัยต้องคิดเรื่อง นำการเปลี่ยนแปลงคนธรรมดาแค่ตามการเปลี่ยนแปลงให้ทันก็อาจจะพอแล้ว แต่มหาวิทยาลัยคืออุดมศึกษา คือการศึกษาสูงสุดของสังคมแค่ให้ทันการเปลี่ยนแปลงยังไม่พอ ต้องนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมที่มีคุณภาพ” (รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558)

ภาพที่ 2.1 สามแนวคิดหลัก

ที่มา : รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558, น. 33

อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ให้รู้จักคิดวิเคราะห์ ค้นคว้า เน้นการปฏิบัติมากกว่าบรรยาย จะบรรยายเฉพาะในส่วนที่สำคัญให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนก้าวหน้าไปตามศักยภาพที่ตัวเองมีอยู่ เป็นวิธีการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใช้สอนในปัจจุบัน (งานยุทธศาสตร์ สารสนเทศและการประเมินผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561) โดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำมาเชื่อมโยงกับ GREATS เพื่อรองรับสังคมยุคใหม่ สู่เป้าหมายผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้นำในอนาคต ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบันสู่นาคตด้วย GREATS โดยเน้นพัฒนาด้านทักษะ การเรียนรู้ที่มากกว่าเนื้อหาในตำราที่เรียน ฝึกจากการค้นคว้าหาความรู้จากสิ่งที่อยู่รอบตัว เพื่อนำความรู้เหล่านั้นมาแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ไม่จำเป็นต้องเรียนแต่ในเฉพาะห้องเรียนเท่านั้น ใช้กิจกรรม ใช้โครงงาน ใช้ปัญหา เป็นตัวนำ วิชาที่ออกแบบจึงเป็นรายวิชาที่มีการเรียนรู้จากการลงมือทำเป็นส่วนมาก สอนให้คิดให้มากขึ้น รู้จักคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา (พิภพ อุดร, 2558) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีการพัฒนาอาจารย์ โดยมีการจัดอบรมอาจารย์ทุกปี โดยเริ่มจากอาจารย์ใหม่ทั้งหมดก่อน เพราะอาจารย์ที่อยู่มานานถึง 20-30 ปี ต้องใช้เวลาในการปรับตัว จากนั้นสับเปลี่ยนหมุนเวียนให้อาจารย์ใหม่มาสอนในแนวทางใหม่ ผลที่เกิดขึ้น นักศึกษาจะได้รับประโยชน์หรือมีการพัฒนาการเรียนการสอนมากกว่า การอบรมอาจารย์ให้ในเรื่องเทคนิคการสอน รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น Problem-based Learning, Project-based Learning Case-based Learning และ Research-based learning (รายงานประจำปี มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2558, น. 24; รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559, น. 22)

สำหรับเนื้อหาสาระของรายวิชาศึกษาทั่วไป เป็นรายวิชาบูรณาการทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนบรรลุสู่บัณฑิตอันพึงประสงค์ได้ มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิด วิเคราะห์

อย่างมีเหตุผล แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง เพิ่มการมีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็น
 อย่างดี ผู้เรียนมีจริยธรรม คุณธรรม และชื่อเสียงในงานที่ตนเองรับผิดชอบรวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อ
 สังคม ส่วนรวม มีวินัยต่อตนเอง รู้จักเสียสละและอุทิศตนให้เป็นประโยชน์กับสังคมและส่วนรวม
 ผู้เรียนมีการพัฒนาในเรื่องการใช้ภาษา เทคโนโลยีและสารสนเทศสามารถนำไปใช้ในการทำงานต่อไป
 ได้ในอนาคต (สุภาพ ณ นคร, 2556; งานพัฒนาหลักสูตรและบริหารงานศึกษากองบริการการศึกษา
 ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552)

ในแต่ละสถาบันจะเน้นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ โดยสร้างกรอบ
 แกนกลางในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น แต่ละสถาบันการศึกษาจะต้องนำแนวคิดดังกล่าว
 ไปพัฒนาต่อยอดให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในจังหวัดนั้น ๆ โดยแต่ละสถาบันจะต้องพัฒนา
 รายวิชาพื้นฐาน รวมทั้งให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียนในแต่ละจังหวัด ในมหาวิทยาลัยต้องมีการ
 พัฒนาวិชาศึกษาทั่วไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถจะช่วยเหลือสังคม และประเทศชาติต่อไปในอนาคต
 ได้ (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์, 2560; กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

2.1.3 ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไป (General Education)

วิชาศึกษาทั่วไป (General Education) เป็นรายวิชาที่พื้นฐานช่วยให้ผู้เรียนเกิด
 ความรอบรู้ เปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกล เข้าใจในธรรมชาติ สังคม ตนเองและผู้อื่น เป็นคนที่รู้จักคิด
 วิเคราะห์ และพร้อมที่จะเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ เมื่อปี พ.ศ. 2517
 ทบวงมหาวิทยาลัย (องค์กรในขณะนั้น) ได้จัดทำประกาศเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ
 ปริญญาตรี กำหนดให้หลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องมีองค์ประกอบของ “วิชาพื้นฐานทั่วไป” อย่าง
 น้อย 30 หน่วยกิต ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐาน
 หลักสูตรระดับปริญญาตรี และกำหนดให้มี “วิชาศึกษาทั่วไป” แทน “วิชาพื้นฐานทั่วไป” ตั้งแต่ ปี
 2532 2542 2548 และ 2558 ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2532 ทบวงมหาวิทยาลัย ได้จัดทำประกาศ
 เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2532 โดยได้เปลี่ยนชื่อ จากเดิม หมวดวิชา
 พื้นฐานทั่วไป เปลี่ยนเป็น หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้ให้คำนิยามว่า หมายถึง “วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้
 มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น
 และสังคม เป็นผู้ที่มีจิตคิด วิเคราะห์ สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ดี เป็นคนที่มีจิตใจดี มี
 คุณธรรม รู้จักคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้
 ที่นำไปใช้ในอนาคตต่อไปได้” (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532)

ในประกาศเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของกระทรวงศึกษาธิการ
 เมื่อปี พ.ศ. 2548 มีนิยามไว้ว่า “หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบ
 รู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้
 สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนัก

ในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทย และของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมเป็นอย่างดี” และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 นิยามไว้ว่า หมายถึง “หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปะวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจ ต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก” โดยสามารถผสมผสานเนื้อหาให้เกิดความเหมาะสม

นอกจากนี้ นักวิชาการของประเทศไทยหลายท่านได้ให้ความหมายเพิ่มเติม นอกจากเรียกว่า รายวิชาศึกษาทั่วไปแล้วยังเรียกว่ารายวิชาพื้นฐานด้วย ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรอบรู้ ในเรื่องการคิด วิเคราะห์ รู้จักเหตุและผล รวมทั้ง เป็นคนที่มีคุณธรรม (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2555) ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2550) กล่าวว่า คำนิยามที่เป็นทางการสำหรับวิชาศึกษาทั่วไปของอุดมศึกษาไทย นั้น ในปี พ.ศ. 2517 ใช้คำจำกัดความว่า “วิชาพื้นฐานทั่วไป” ซึ่งสอดคล้องกับ ปัทมาสน์ บุญทรง (2555) และ จันทิมา ยะบุญวัน (2554) ที่บรรยายวิชาพื้นฐานทั่วไปว่าเป็นรายวิชาที่ให้ความรู้สำหรับ นักศึกษาทุกคน เกี่ยวกับความรู้ในเรื่องทั่วไป ซึ่งใช้สำหรับเป็นพื้นฐานก่อนเรียนวิชาบังคับในคณะ เป็นการพัฒนานักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจในธรรมชาติ สังคม ตนเองและผู้อื่น รู้จักคิดวิเคราะห์ ค้นคว้า ในเรื่องที่ได้เรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปคำนิยามของวิชาศึกษาทั่วไปหรือวิชาพื้นฐานทั่วไปว่า เป็น รายวิชาที่ใช้ปูพื้นฐาน พัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะในเรื่อง สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ สอนให้นักศึกษามีความเข้าใจในตนเอง ผู้อื่น และสังคม รู้จักคิดอย่างมีเหตุ มีผล เรียนรู้ในการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ เข้าใจและเห็นคุณค่าในศิลปะวัฒนธรรมทั้งภายใน และต่างประเทศ รวมทั้งการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม รายวิชาศึกษาทั่วไปสามารถส่งเสริมให้ นักศึกษามีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และจิตวิญญาณ

2.1.4 จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำประกาศเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในปี พ.ศ. 2558 เพื่อนำไปสู่การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เหมาะสมสำหรับการผลิต บัณฑิตระดับอุดมศึกษาในช่วงศตวรรษที่ 21 สามารถแบ่งจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนมีความรู้กว้าง 2) ให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์กว้างและมีความสุข 3) ให้ผู้เรียน สำเร็จไปเป็นบัณฑิตที่รู้จักสังคมอย่างดี 4) เพื่อความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

จากจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปข้างต้นสอดคล้องกับงานของพระพรหม คุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต, 2552) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายรายวิชาศึกษาทั่วไป คือ 1) การทำให้ทุกคนมี

ความสมบูรณ์ เกิดความสุข มีอิสรภาพในตัวเอง และ 2) การพัฒนาคนในฐานะที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ ให้รู้จักคิด วิเคราะห์ในการเรียนรู้ โดยท่านได้กล่าวไว้ว่า “จะสอนวิชาเฉพาะวิชาชีพให้ผู้ใช้ผู้เชี่ยวชาญ แต่จะสอนวิชาพื้นฐาน ต้องใช้นักปราชญ์”

สำหรับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2550) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป ทำให้เกิดความรู้ในวิชาพื้นฐาน สาขาวิชาอื่น การเรียนรู้สาขาวิชาอื่น ๆ มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น เกิดความรู้ในสังคมโลก/นานาชาติ เข้าใจเรื่องราวรวมทั้งปัญหาของสังคมไทย เข้าใจในตนเอง รู้จักในคุณค่าและศิลปะวัฒนธรรม รู้จักคิดวิเคราะห์ และค้นคว้า ปรับตัวและแก้ไขปัญหาได้ ปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม หาความรู้และแสวงหาความรู้ให้ตนเองอยู่เสมอ และเพิ่มเติมทางด้านทักษะ ทั้งการพูดและเขียน โดยสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้

จากการศึกษาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ พบว่า จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปของแต่ละสถาบันจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปที่นักวิชาการศึกษาได้กล่าวไว้ เช่น หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏ (2552) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

1) เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีประสบการณ์ในการจัดการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

2) เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา ให้นักศึกษารู้จักปฏิบัติตนโดยยึดวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยบนรากฐานความเป็นคนไทย

3) เพื่อเสริมทักษะให้นักศึกษาเกิดทักษะในการเรียนรู้ จากการฝึกคิดวิเคราะห์ และค้นคว้า สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแก้ไขปัญหา ตามหลักคุณธรรม จริยธรรม สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต รวมทั้งมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ

ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2552) ที่ได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1) เกิดความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกล เข้าใจธรรมชาติตนเอง สังคมและผู้อื่น

2) มีความใฝ่รู้ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล

3) สามารถเรียนรู้ภาษา และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร

4) มองเห็นคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม

5) สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงกับการทำงาน

6) ทำให้เกิดทัศนคติในเชิงบวก

สำหรับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ มีทัศนคติที่เข้าใจในสภาพแวดล้อม เพื่อให้นักศึกษามีความตระหนักถึงความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับการเรียนร่วมกันหลายคณะ ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และภาษา เพื่อให้

เสริมสร้างปัญญา ความคิด คุณธรรมให้กับนักศึกษา โดยการประยุกต์ใช้กับการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (งานบริหารวิชาศึกษาทั่วไป กองบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต, 2558)

นอกจากนี้ เพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ทั้งในด้านสาขาวิชาชีพตนและ สาขาวิชาชีพอื่น มีทั้งคุณธรรม เข้าใจธรรมชาติ ตนเอง และผู้อื่น สามารถดำรงชีวิตประจำวันอยู่ใน สังคมได้อย่างมีคุณภาพ รู้จักคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล รวมทั้งสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน (ปีทมาสน์ บุญทรง, 2555)

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ที่กว้างขวาง เข้าใจถึงสถานภาพของตัวบุคคล สภาพแวดล้อม และเสริมสร้างนักศึกษาในด้านความคิด คุณธรรม และมีจิตวิญญาณ ในการศึกษาในระดับสูงขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

2.1.5 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปและ คุณลักษณะ GREATS

2.1.5.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการที่สามารถส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาแนวคิด โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็นไม่ใช่เพียงแค่รู้เท่านั้น แต่ต้องคิดแล้วก็ สามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเองได้ ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคม ชีวิต การมีส่วนร่วมอยู่ใน สังคม สามารถพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาตนเอง เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ขณะเดียวกัน นักศึกษาแต่ละคนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปจะมีความแตกต่างกันโดยเฉพาะในด้าน แนวความคิดในงานวิจัยนี้มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านวิธีการ สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน และ ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านเนื้อหา

เนื้อหาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัด การศึกษาในระดับปริญญาตรี เพราะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามความมุ่งหมายในการ พัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยตามที่กำหนดไว้ ดังที่ สุพรรณษา แป้นกลัด (2554) ได้กล่าวถึงเนื้อหา วิชาศึกษาทั่วไปที่ได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตร โดยผู้เรียนจะต้องศึกษาตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้ เพื่อ เป็นแนวทางในการนำไปประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต และเพิ่มศักยภาพของตนเองให้มีมากขึ้น ซึ่ง สอดคล้องกับ ปีทมาสน์ บุญทรง (2555) ได้กล่าวถึง เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ค่อนข้างเข้าใจยากและไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ของรายวิชา บางหมวดมีเนื้อหามากเกินไป เนื้อหา

บางส่วนไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งยังขาดความทันสมัยไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

ด้านผู้สอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้ให้คำจำกัดความว่า ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพ ที่ทำหน้าที่ด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ หรือเอกชน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาให้กับผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน และนำเทคนิคการสอนที่ดีมานำเสนอ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และเกิดการพัฒนาตนเองได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (สุพรรณษา แป้นกลัด, 2554) แต่จากงานวิจัยของ ปัทมาสน์ บุญทรง (2555) พบว่า ผู้สอนจำนวนมากขาดเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ ขาดทักษะในการสอนให้ตรงกับแผนการสอน ในกรณีของการสอนวิชาศึกษาทั่วไปนั้นยังไม่มีสถาบันองค์กร หรือหน่วยงานใดมากำกับคุณสมบัติและคุณวุฒิของผู้สอน เนื่องด้วยธรรมชาติของวิชาศึกษาทั่วไปที่มีผู้เรียนเป็นจำนวนมาก มีเนื้อหาที่เน้นทักษะมากกว่าศาสตร์ความเชี่ยวชาญ เน้นกิจกรรมมากกว่าสอนแบบบรรยาย ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปจึงควรมีคุณลักษณะหรือความสามารถในการควบคุมชั้นเรียนขนาดใหญ่ และมีศาสตร์และศิลป์ในการสอนชั้นสูง แต่ในความเป็นจริงผู้สอนพบว่า ผู้สอนบางท่านขาดทักษะในการควบคุมห้องเรียนขนาดใหญ่ ขาดทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีมาช่วยในการสอน นอกจากนี้ Erié (2013) ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะของอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปให้เพิ่มคลังด้านเทคนิคการสอนเพื่อไม่ให้นักศึกษารู้สึกเบื่อในรายวิชาที่เรียน ทั้งนี้หากผู้สอนมีเทคนิคในการสอนที่ดีจะทำให้นักศึกษาสนใจการเรียนมากขึ้น

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

การศึกษาวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาศึกษาทั่วไป นั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน เพราะกิจกรรมทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง มีนักวิจัยหลายท่าน อาทิ สุพรรณษา แป้นกลัด (2554) กล่าวถึง วิธีการสอนในสถาบันอุดมศึกษาที่ผนวก กิจกรรมตามหลักสูตรในชั้นเรียน และกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไปว่าเป็นการเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเกิดการพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและด้านสังคม รวมทั้งได้ใช้ความสามารถของตนเองในการคิดค้นกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ ปัทมาสน์ บุญทรง (2555) ที่กล่าวว่า วิธีการสอน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเรียนการสอนเป็นแบบบรรยาย โดยเน้นให้นักศึกษาท่องจำ มีการทำงานกลุ่มบ้างสำหรับรายวิชาที่เป็นกลุ่มเล็ก มีการทำรายงานและค้นคว้าเพิ่มเติม สำหรับในการสอนกลุ่มใหญ่ยังมี เนื่องจากผู้สอนค่อนข้างน้อยทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาที่เป็นกลุ่มใหญ่จะไม่สามารถให้นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมได้รวมทั้งการซักถามและร่วมแสดงความคิดเห็น อีกทั้งควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาบรรยายบ้าง จะทำให้นักศึกษามีความรู้กว้างไกลขึ้น

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน

การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และให้ได้ผลตามเป้าหมาย การจัดสภาพแวดล้อม การจัดสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในสถานที่จริง ควรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาและ กิจกรรมการเรียนการสอน และเหมาะสมกับจำนวนคนและระดับขั้นของผู้เรียน (สุพรรณษา แป้นกลัด, 2554) การคำนึงถึงสภาพแวดล้อม สถานที่ ประเภทสื่อจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนใช้เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ วัตถุประสงค์การเรียน อาคารสถานที่ เป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะวิชาและ คุณลักษณะของผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ (ปีทมาสน์ บุญทรง, 2555)

ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการศึกษา (สุพรรณษา แป้นกลัด, 2554) เนื่องจากทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียน ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียนในรายวิชานั้น ๆ หรือไม่ ดังนั้น ผู้บริหาร หรืออาจารย์ผู้สอน ต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผล ควรให้ครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และควรพิจารณาหลักเกณฑ์ รูปแบบ เครื่องมือที่มีคุณภาพ สำหรับใช้ในการประกอบการตัดสินใจ โดยผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ในการจัดการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป เสียงสะท้อนของนักศึกษาที่มี ประสบการณ์การเรียนรู้และการสอบของวิชาพื้นฐานทั่วไปคืออาจารย์ไม่มีทักษะในการประเมินในรูปแบบอื่นนอกจากการสอบแบบปรนัย และไม่ควรรื้อข้อสอบเดิมทุกปี อยากรู้หาวิธีการประเมินที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ทักษะการวิเคราะห์มากขึ้น นอกจากนี้นักศึกษาที่มีความวิตกกังวลในมาตรฐาน ความถูกต้องในการตรวจข้อสอบหรือแบบฝึกหัดในรายวิชาที่มีนักศึกษาจำนวนมาก และอาจารย์ผู้สอนให้ผู้ช่วยสอนเป็นผู้ตรวจข้อสอบหรือชิ้นงานของนักศึกษา (ปีทมาสน์ บุญทรง, 2555)

2.1.5.2 แนวคิดและหลักการการจัดการเรียนการสอนตามคุณลักษณะ

GREATS

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่ ตอบโจทย์ตลาดแรงงานและทักษะศตวรรษที่ 21 ดังนั้น แนวคิดนี้จึงเป็นที่มาของคุณลักษณะ GREATS ซึ่งประกอบไปด้วย 6 คุณลักษณะ

1. G: Global Mindset ทันโลก ทันสังคม เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในมิติต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขวาง

ยิ่งขึ้น สนใจและติดตามปรากฏการณ์ที่สำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่กำลังเป็นกระแสทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับโลก เพื่อให้ทันโลก และสามารถใช้ประโยชน์จากความทันโลกการพัฒนาศักยภาพของตนเอง

2. R: Responsibility ความสำนักรับผิดชอบอย่างยั่งยืนต่อตนเอง บุคคลรอบข้าง สังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้นักศึกษาเข้าใจหลักการความยั่งยืนและตระหนักในคุณค่าของความยั่งยืน เข้าใจธรรมชาติของสรรพสิ่งที่เชื่อมโยงและเป็นพลวัตร สามารถนำความเข้าใจทั้งสองเรื่องมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในเรื่องการบริโภค การใช้ทรัพยากร เช่น น้ำ พลังงาน ฯลฯ อย่างมีสำนักรับผิดชอบต่อตนเอง คนรอบข้าง สังคม และสิ่งแวดล้อม

3. E: Eloquence สื่อสารอย่างสร้างสรรค์และทรงพลัง มีทักษะสุนทรียะสนทนา ทำให้นักศึกษามีทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยมีการคิดเชิงวิพากษ์เป็นองค์ประกอบสำคัญสามารถจัดการเนื้อหาที่ตนเองคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อสื่อสารไปยังผู้รับในระดับต่าง ๆ คือระดับบุคคล องค์กร และสังคม ได้อย่างชัดเจน เหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีบริบทที่ต่างกันในด้านสังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ต้องการอย่างเป็นรูปธรรม

4. A: Aesthetic Appreciation ชาบซึ่งในความงาม คุณค่าของศิลปะ ดนตรี และสถาปัตยกรรม ทำให้นักศึกษามีความรู้ในการดูแลตนเองแบบองค์รวม (ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ) ในด้านการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การป้องกันโรค การจัดการความเครียด การสร้างความมั่นคงทางอารมณ์เมื่อเผชิญกับปัญหา รับรู้และซาบซึ่งในความงาม คุณค่าของศิลปะในแขนงต่าง ๆ ทั้งทัศนศิลป์ ดนตรี ศิลปะการแสดง และสถาปัตยกรรม

5. T: Team Leader ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในบทบาทผู้นำ และบทบาททีม ทำให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างมีมารยาทพื้นฐานในการฟัง ปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดในเรื่องการตรงเวลา เคารพกติกา เคารพสิทธิผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความรับผิดชอบ มีกิริยาและวาจาที่สุภาพแสดงออกถึงมิตรไมตรี เมื่อต้องทำงานร่วมกัน สามารถปรับพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม ทั้งบทบาทผู้นำ และบทบาททีมงาน เพื่อให้งานโดยรวมสำเร็จตามที่ต้องการ

6. S: Spirit of Thammasat มีจิตวิญญาณความเป็นธรรมศาสตร์ ความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ ยอมรับในความเห็นที่แตกต่างและต่อสู้เพื่อความ เป็นธรรม ทำให้นักศึกษามีความรู้ ในเรื่องระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพบนพื้นฐานความแตกต่างแนวคิดทางการเมือง สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม อย่างผสมผสาน เสียสละ แรงกายและอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือบุคคลและสังคมโดยมิต้องได้รับคำร้องขอ ประพฤติปฏิบัติในวิถีประชาธิปไตย ไม่เพิกเฉยต่อความไม่ถูกต้อง ความไม่เป็นธรรมต่อสังคม โดยเข้าไปช่วยเหลืออย่าง

เหมาะสม (งานบริหารวิชาศึกษาทั่วไป กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต, 2561)

2.1.6 โครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โครงสร้างรายวิชาศึกษาทั่วไป 2561 การประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 7/2561 วันที่ 9 เมษายน 2561 ประกอบด้วย 2 ส่วน รวม 21 หน่วยกิต ได้แก่ ส่วนที่ 1 มี 4 หมวด นักศึกษาทุกคนต้องเรียน (1) สังคมศาสตร์ (2) มนุษยศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ (4) ภาษา ทั้งนี้ หลักสูตรต่าง ๆ ของคณะ อาจเปิดเสรีให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาศึกษาทั่วไปตามความสนใจของนักศึกษาได้ หรือเลือกวิชาต่าง ๆ จากแต่ละหมวดเพื่อให้ได้จำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ ส่วนที่ 2 เป็นหลักสูตรของคณะ นักศึกษาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต ตามข้อกำหนดหลักสูตรของแต่ละคณะ (งานบริหารวิชาศึกษาทั่วไป กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต, 2561)

2.1.7 หลักสูตรและเนื้อหาของวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รายวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ส่วนที่ 1

1) หมวดสังคมศาสตร์ บัณฑิต 1 วิชา 3 หน่วยกิต

*มธ.100 พลเมืองกับการลงมือแก้ปัญหา

มธ.101 โลก, อาเซียน และไทย

มธ.109 นวัตกรรมกับกระบวนการคิดผู้ประกอบการ

2) หมวดมนุษยศาสตร์ บัณฑิตเลือกอย่างน้อย 1 วิชา 3 หน่วยกิต

มธ.102 ทักษะชีวิตทางสังคม

มธ.108 การพัฒนาและจัดการตนเอง

3) หมวดวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ บัณฑิตเลือกอย่างน้อย 1 วิชา 3 หน่วยกิต

มธ.103 ชีวิตกับความยั่งยืน

มธ.107 ทักษะดิจิทัลกับการแก้ปัญหา

4) หมวดภาษา บัณฑิต 2 วิชา 6 หน่วยกิต

มธ.050 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

*มธ.104 การคิด อ่าน และเขียนอย่างมีวิจารณญาณ

*มธ.105 ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ

มธ.106 ความคิดสร้างสรรค์และการสื่อสาร

หมายเหตุ * หมายถึง รายวิชาบังคับทุกหลักสูตรต้องเรียน

รายวิชาในส่วนที่ 2 แบ่งได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

- 1) หมวดสังคมศาสตร์
- 2) หมวดมนุษยศาสตร์
- 3) หมวดวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์
- 4) หมวดภาษา
- 5) หมวดพลานามัย
- 6) หมวดพัฒนานักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์

สำหรับวิชากลาง คณะสามารถนำรายวิชาดังกล่าวไปออกแบบเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับศาสตร์ของคณะภายใต้ขอบเขตของคำอธิบายรายวิชา โดยคณะทำหน้าที่บริหาร และจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาเอง (งานบริหารวิชาการศึกษาทั่วไป กองบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต, 2561)

คำอธิบายรายวิชา (เนื้อหา) วิชาศึกษาทั่วไป ส่วนที่ 1

หมวดสังคมศาสตร์

บังคับ 1 รายวิชา คือ รายวิชา มธ.100 (3 หน่วยกิต)

มธ.100 พลเมืองกับการลงมือแก้ปัญหา 3 (3-0-6)

ปลูกฝังจิตสำนึก บทบาท และหน้าที่ความรับผิดชอบของการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในฐานะพลเมืองโลก ผ่านกระบวนการหลากหลายวิธี เช่น การบรรยาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ ฐานเป็นต้น โดยนักศึกษาจะต้องจัดทำโครงการณรงค์ เพื่อให้เกิดการรับรู้ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นที่สนใจ

มธ.101 โลก อาเซียน และไทย 3 (3-0-6)

ศึกษาปรากฏการณ์ที่สำคัญของโลก อาเซียนและไทย ในมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม โดยใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผ่านการอภิปรายและยกตัวอย่างสถานการณ์หรือบุคคลที่ได้รับความสนใจ เพื่อให้เกิดมุมมองต่อความหลากหลายและเข้าใจความซับซ้อนที่สัมพันธ์กันทั่วโลก มีจิตสำนึกสากล (GLOBAL MINDSET) สามารถทำทนายกรอบความเชื่อเดิมและเปิดโลกทัศน์ใหม่ให้กว้างขวางขึ้น

มธ.109 นวัตกรรมกับกระบวนการคิดผู้ประกอบการ 3 (3-0-6)

การประเมินความเสี่ยงและการสร้างโอกาสใหม่ การคิดและการวางแผนแบบผู้ประกอบการ การตัดสินใจและการพัฒนาธุรกิจการสื่อสารเชิงธุรกิจและการสร้างแรงจูงใจอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างคุณค่าร่วมเพื่อสังคม

หมวดมนุษยศาสตร์

บังคับเลือกอย่างน้อย 1 วิชา (อย่างน้อย 3 หน่วยกิต)

มธ.102 ทักษะชีวิตทางสังคม 3 (3-0-6)

การดูแลสุขภาพตนเองแบบองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จและใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ด้วยการพัฒนาความสามารถในการดูแลสุขภาพทางกาย การจัดการความเครียด การสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ การเข้าใจตนเองและการปรับตัวเมื่อเผชิญกับปัญหาทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม การเข้าใจความหมายของสุนทรียศาสตร์ การได้รับประสบการณ์และความซาบซึ้งในความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะกับมนุษย์ ในแขนงต่าง ๆ ทั้งทัศนศิลป์ ดนตรี ศิลปะการแสดง และสถาปัตยกรรม

มธ.108 การพัฒนาและจัดการตนเอง 3 (3-0-6)

การจัดการและการปรับเข้ากับชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยท่ามกลางความหลากหลายและเสรีภาพ การพัฒนาทักษะทางสังคมและความฉลาดทางอารมณ์ การเข้าใจตนเองและการวางแผนอนาคต การพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบสุขและเคารพซึ่งกันและกัน

หมวดวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

บังคับเลือกอย่างน้อย 1 วิชา (อย่างน้อย 3 หน่วยกิต)

มธ.103 ชีวิตกับความยั่งยืน 3 (3-0-6)

การดำเนินชีวิตอย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างพลวัต ของธรรมชาติ มนุษย์ และสรรพสิ่ง ทั้งสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง การใช้พลังงาน เศรษฐกิจ สังคมใน ความขัดแย้งและการแปรเปลี่ยน ตลอดจนองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตสู่ความยั่งยืน

มธ.107 ทักษะดิจิทัลกับการแก้ปัญหา 3 (3-0-6)

ทักษะการคิดเชิงคำนวณเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาโอกาสใหม่ด้านสังคมและ เศรษฐกิจ ความสามารถในการค้นหาและการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินความ น่าเชื่อถือของสารสนเทศ การกลั่นกรองและจัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ การใช้และจรรยาบรรณ ด้านดิจิทัล การสื่อสารออนไลน์อย่างมืออาชีพ

หมวดภาษา (Languages)

มธ.050 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 3 (3-0-6)

ไม่นับหน่วยกิต

ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในระดับเบื้องต้น ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน
เชิงบูรณาการ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษระดับต่อไป

มธ.104 การคิด อ่าน และเขียนอย่างมีวิจารณญาณ 3 (3-0-6)

พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านการตั้งคำถาม การวิเคราะห์ การสังเคราะห์
และการประเมินค่า พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อจับสาระสำคัญ เข้าใจจุดมุ่งหมาย ทักษะคิด สมมติฐาน
หลักฐานสนับสนุน การใช้เหตุผลที่นำไปสู่ข้อสรุปของงานเขียน พัฒนาทักษะการเขียนแสดงความ
คิดเห็นอย่างมีเหตุผลและการเขียนเชิงวิชาการ รู้จักถ่ายทอดความคิด และเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับมุมมอง
ของตนเอง รวมถึงสามารถอ้างอิงหลักฐานและข้อมูลมาใช้ในการสร้างสรรค์งานเขียนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

มธ.105 ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ 3 (3-0-6)

พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษโดยมุ่งเน้นความสามารถในการ
สนทนาเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาการในศาสตร์ต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของนักศึกษา

มธ.106 ความคิดสร้างสรรค์และการสื่อสาร 3 (3-0-6)

กระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยมีการคิดเชิงวิพากษ์เป็นองค์ประกอบสำคัญ และ
การสื่อสารความคิดดังกล่าวให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเหมาะสมตามบริบทสังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม
ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และสังคม

รายวิชาที่มีคุณลักษณะ GREATS ได้แก่

G: Global Mindset	มธ.101 โลก อาเซียน และไทย
R: Responsibility	มธ.103 ชีวิตกับความยั่งยืน
E: Eloquence	มธ.102 ทักษะชีวิตต่างสังคม
T: Teamleader	-
S: Spirit of Thammasat	มธ.100 พลเมืองกับการลงมือแก้ปัญหา

2.2 ความหมายของทัศนคติ

การศึกษาเกี่ยวกับทัศนคตินี้ ได้มีผู้ที่เสนอแนวคิดและทฤษฎีไว้เป็นแนวทางในการศึกษามีอยู่มาก ผู้วิจัยได้เลือกนำมาศึกษาและเสนอเพียงบางเรื่องที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาอยู่ดังต่อไปนี้

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Bertram, 2007; อรพิน ศิริสัมพันธ์, 2550) อาจแสดงออกผ่านการแสดงความคิดเห็น ทำที่ ความประพฤติ ความรู้สึก เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ความเชื่อ ลักษณะการชอบหรือไม่ชอบ ความโน้มเอียงที่มีต่อสิ่งเร้า โดยบุคคลอาจมีความเชื่อต่อสิ่งต่าง ๆ มีการแสดงความคิดเห็นที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ ทำให้เกิดปฏิกิริยาในการตอบโต้ทางบวกหรือทางลบ (แพรวภัทร ยอดแก้ว, 2551)

ดังนั้นทัศนคติที่ใช้ในงานวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาการแสดงความคิดเห็น ทำที่ ความประพฤติ ความรู้สึก เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ความเชื่อ ลักษณะการชอบหรือไม่ชอบ ความโน้มเอียงที่มีต่อสิ่งเร้าของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้วิชาพื้นฐานทั่วไป การที่นักศึกษามีความเชื่อต่อสิ่งต่าง ๆ มีการแสดงความคิดเห็นที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ ทำให้เกิดปฏิกิริยาในการตอบโต้ทางบวกหรือทางลบต่อรายวิชาที่เรียน เช่น ไม่พอใจในเรื่องผู้สอน เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ทัศนคดียังรวมถึงความเชื่อเชิงประเมินค่า ความรู้สึก ความรู้ ความคิด การโน้มเอียงในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ทำให้เกิดการแสดงออกและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งทางบวกและทางลบได้ โดยเฉพาะในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเกิดความคิดในทิศทางที่เปลี่ยนไป กลายเป็นการชอบหรือไม่ชอบ ทำให้เกิดปฏิกิริยาต่อต้านการเรียนรู้ เช่น ไม่ต้องการเรียนรู้ ไม่เข้าห้องเรียน พฤติกรรมการตั้งใจเรียน เป็นต้น ทัศนคติเกิดจากการตอบสนองต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ ว่าชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งเป็นตัวเชื่อมระหว่างความคิดและพฤติกรรม ปฏิกิริยาโต้ตอบ ความเชื่อ โดยใช้ทัศนคติและประสบการณ์ที่สามารถเรียนรู้หรือตีความได้จากสิ่งที่คนพูดหรือสำรวจพฤติกรรมของบุคคลอื่น (ดีเด่น เบ็ญฮาวัน, 2556; ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2520; ศักดิ์ สุนทรเสณี, 2531; ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2542; สมทรง สุภาพ, 2552; ลัดดา กิติวิภาต, 2532; อังกูร ทองสุนทร, 2555)

2.3 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การเรียนรู้ทั้งด้านการฟัง การอ่าน และการเขียน การตั้งคำถามจากข้อสงสัยของผู้เรียน อภิปรายผลร่วมกัน และลงมือปฏิบัติจริง

โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม โดยเป็นการสัมพันธ์แบบแนวราบระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องอย่างยิ่งสำหรับการเปลี่ยนแปลงในการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 จะทำให้มีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนจากการบรรยายอย่างเดียว เป็นเน้นการปฏิบัติจริงเข้ามาด้วย ซึ่งเป็น การเรียนรู้แบบตั้งรับไปสู่การเรียนแบบเชิงรุก ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 5 อย่าง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม (2) รู้จักแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงาน ร่วมกัน (3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ (4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้มาประมวลผล (5) ผู้สอนเป็นโค้ชอำนวยความสะดวกในการจัดรูปแบบและกิจกรรมการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยตนเองและเปรียบเทียบความเหมือน และความแตกต่างในความรู้ได้ด้วยตนเอง (ไพศาล บรรจสุวรรณ์, 2561)

2.3.1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

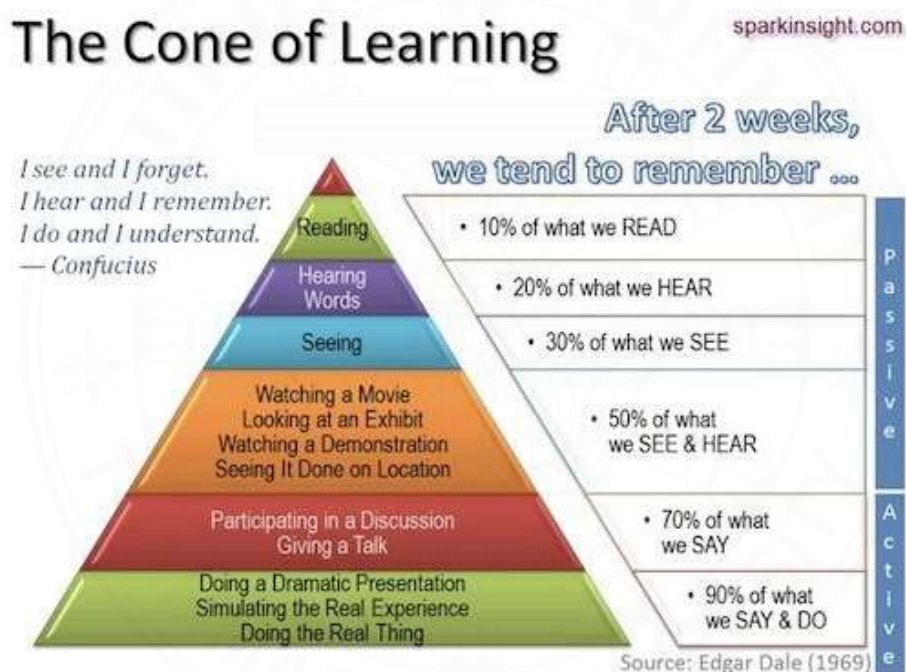
Edgar Dale (1969) ได้สร้างพีระมิตการเรียนรู้โดยอ้างอิงจากพีระมิต การเรียนรู้ของ NTL (National Training Laboratories Institute) โดยแบ่งกระบวนการเรียนรู้เป็น สองส่วน ส่วนแรกเป็นส่วนบนของพีระมิตเรียกว่า Passive อีกส่วนหนึ่งเป็นส่วนฐานพีระมิตเรียกว่า Active โดยส่วนบนของพีระมิตหรือส่วน Passive จะแบ่งเป็นร้อยละของความจำที่เกิดขึ้นตามลักษณะ การมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน 5 ส่วน ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้โดยการอ่านท่องจำผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนได้ เพียง 10%
2. การเรียนรู้โดยการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียวโดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาส ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมอื่นในขณะที่อาจารย์ผู้สอนเมื่อเวลาผ่านไปผู้เรียนจะจำได้เพียง 20%
3. หากในการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นภาพประกอบด้วยก็จะ ทำให้ผลการเรียนรู้คงอยู่ได้เพิ่มขึ้นเป็น 30%
4. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น การให้ดูภาพยนตร์ การสาธิต จัดนิทรรศการให้ผู้เรียนได้ดู รวมทั้งการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษา หรือดู งาน ก็ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็น 50%

ส่วนฐานของพีระมิตหรือส่วนที่เรียกว่า Active จะแบ่งเป็นร้อยละของ ความจำที่เกิดขึ้นตามลักษณะการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน 2 ส่วน ดังนี้

1. จากการพูด เช่น การแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการอภิปราย 70%
2. จากการพูดและลงมือกระทำ เช่น การแสดงละคร การจำลอง ประสบการณ์จริง การลงมือปฏิบัติจริง การนำสิ่งที่เรียนรู้มาสอนคนอื่นหรือใช้ทันที 90%

พีระมิตการเรียนรู้ของ Edgar Dale แสดงการเรียนรู้แบบ Active Learning ทำให้ผู้เรียนสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนได้มากและนานกว่ากระบวนการเรียนรู้ Passive Learning เนื่องจากการเรียนรู้แบบ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม โดยมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้น ผู้สอนและสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ได้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนมีการเก็บความจำระยะยาว (Long Term Memory) และทำให้อัตราร้อยละและผลการเรียนรู้ มีปริมาณที่มากกว่าและยืนยาวกว่า ซึ่งอธิบายไว้ (นนทลี พรธาดาวิทย์, 2559) ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 Cone of Learning

โดย Edgar Dale, 1969

2.3.1.2 ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาถูกพัฒนาโดย Professor Scymour Papert แห่งสถาบัน M.I.T. (Massachusetts Institute of Technology) ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยพัฒนามาจากทฤษฎี Constructivism ของ Piaget เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเชื่อว่าความรู้เกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ไม่ใช่ว่าเป็นผู้รับข้อมูลเพียงทางเดียว แต่ต้องเกิดจาก

ประสบการณ์ใหม่และเก่าเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ทฤษฎีนี้จะเน้นข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้เรียนสร้างความรู้หรือความเข้าใจด้วยตนเองเป็นกระบวนการสร้างความหมาย (Meaning Making) โดยอาศัยประสบการณ์เดิมเชิงลึกและทักษะต่าง ๆ ด้านความเข้าใจ ดังนั้นทักษะการสอนที่ดีจึงเป็นกระบวนการที่ครูผู้สอนสามารถจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นการสร้างโอกาส การปฏิสัมพันธ์ และการจัดการะงานการเรียนรู้และการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง กล่าวคือ ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ทางสังคมกับผู้อื่น เช่น ครูหรือเพื่อน (รัศมี ศรีนนท์ และคณะ, 2561) ซึ่งทฤษฎีนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชิน เพ็ชรรักษ์ (2548) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาในประเทศไทย โรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการเรียนจากระบวนการของตนเอง สอนให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จากของจริงมีการปฏิบัติการจริง จากการริตนมวัวที่สหกรณ์โคนมของพ่อหลวง แล้วส่งไปโรงงาน ทำการบรรจุภัณฑ์ เด็กนักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากสิ่งแวดล้อมภายนอก การเรียนรู้ดังกล่าวเป็นทฤษฎีที่ไม่หนังสือเรียน ครูจะพานักเรียนไปเรียนรู้จากภายนอก ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนจากผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้เด็กเป็นคนที่สมบูรณ์มากขึ้น คิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ ช่วยให้ครูได้ปรับทัศนคติ มีการปรับเปลี่ยนการสอน ช่วยให้ครูเป็นผู้ให้อย่างเต็มที่ เพียงแต่ช่วยคอยดูแลไม่让孩子ออกไปนอกกรอบ

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการ พบว่า เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปควรกระชับ เข้าใจง่าย เหมาะสมกับระยะเวลาการสอน มีผู้สอนหลายคน แต่ละคนควรอธิบายให้ผู้เรียนทราบถึงความเชื่อมโยงของเนื้อหา (ลินดา เกณฑ์มา และคณะ, 2558) เนื้อหาในแต่ละรายวิชาไม่ควรซ้ำซ้อน ควรให้สอดคล้องตามแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ควรทบทวนเนื้อหาให้สอดคล้องกับนโยบายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 มีลักษณะสหวิทยาการ เน้นการเรียนการสอนแบบให้นักศึกษามีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น โดยมีการผสมผสานระหว่างวิชาในศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน นักศึกษาจะได้มีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการฝึกคิด และปฏิบัติจริง (ทิพย์รัตน์ นพฤทธิ์ และคณะ, 2559; กฤษฏา กุณทลและคณะ, 2556)

ปัทมาสน์ บุญทรง (2555) พบว่า เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปบางรายวิชาไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจยาก ควรให้มีการปรับปรุงตำรา และเอกสารประกอบการสอนให้ได้มาตรฐาน และมีการยกตัวอย่างเพิ่มเติมให้ผู้เรียนเข้าใจยิ่งขึ้น ปรับเนื้อหาให้มีความทันสมัย ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ควรมีการออกแบบการเรียนรู้ใหม่ โดยลดละเลิก การบรรยายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ให้มีการเรียนรู้นอกสถานที่บ้าง มีการจัดกิจกรรมไปพร้อม ๆ กัน

ทศนา แคมมณี (2554) ได้ศึกษาบทบาทของผู้สอนในห้องเรียนตามแนวคิดของฌอง เพียเจต์ พบว่า สิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนคือการทำหน้าที่ผู้สอนจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ต้องการให้นักศึกษาได้รู้จักศึกษาค้นคว้า คิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง โดยทางมหาวิทยาลัยได้นำการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มาใช้กับการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทำให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีการพัฒนาทักษะของตนเอง (รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558)

Robert (2000) อธิบายว่า วิชาศึกษาทั่วไปควรมีการปรับปรุงโดยอาศัยความคิดเห็นจากนักศึกษา ในการสะท้อนความรู้สึกด้านเนื้อหา และรูปแบบการศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนแบบสหวิทยาการ ผสมผสานการเรียนการสอนแบบหลายคณะเรียนรวมกัน เน้นการศึกษาในรูปแบบใหม่ผู้เรียนต้องมีความกระตือรือร้นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการปรับปรุงเนื้อหาให้เกิดความเข้าใจง่ายและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

Susan (2005) การปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ควรมีการประเมินจากนักศึกษาก่อนที่จะนำไปปรับปรุง โดยนักศึกษามีสิทธิในการเสนอความคิดเห็นเพื่อให้การปรับปรุงมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า วิชาศึกษาทั่วไปเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นต่อการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา นอกเหนือจากความรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก มีทักษะในการประกอบอาชีพ สถาบันอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญในการเพิ่มศักยภาพให้ผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์มีความรู้คู่คุณธรรม

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

เนื้อหาของบทนี้เป็นกรอธิบายถึงวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในงานวิจัยเรื่อง ทศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS โดยงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและทศนคติต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อย่างไร
2. นักศึกษามีทศนคติต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อย่างไร

ผู้วิจัยจึงมีกระบวนการออกแบบวิจัยและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังจะบรรยายตามลำดับดังนี้

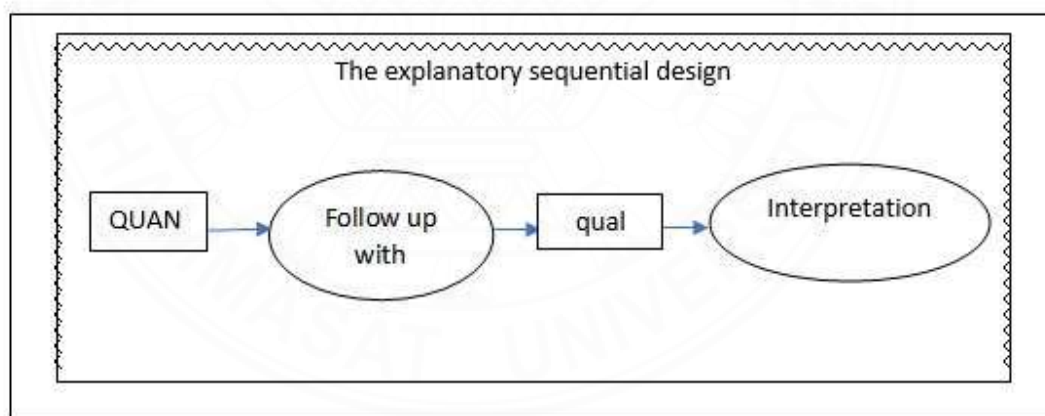
- 3.1 การออกแบบงานวิจัย
- 3.2 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 ความน่าเชื่อถือและความเที่ยง(Reliability and Validity) ของงานวิจัยเชิงปริมาณ
- 3.7 ความน่าไว้วางใจและความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) ของงานวิจัยเชิงคุณภาพ
- 3.8 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การออกแบบงานวิจัย

ด้วยคำถามวิจัยที่ต้องการจะศึกษามีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นและทศนคติของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เป็นแบบแผนการวิจัยที่มีความน่าสนใจและถือว่าเป็นทางเลือกใหม่ สามารถค้นคว้าองค์ความรู้ที่ต้องการทราบเหมาะสมกับการทำวิจัยมากขึ้น โดยการวิจัยแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้าด้วยกัน ตั้งแต่แนวคิด ปรัชญา คำถามวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผล และรายงานผล จุดเด่นของการวิจัยผสมผสาน

คือการนำจุดเด่นของการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาลบล้างจุดอ่อนของกันและกัน ดังนั้น วิเคราะห์สรุปผลของการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกัน หรือแยกกัน เพื่อสนับสนุน อธิบาย หรือพิสูจน์ผลของกันและกัน การบูรณาการผสมผสานการวิจัยเช่นนี้ช่วยให้การวิจัยเกิดความชัดเจนมากขึ้น ได้คำตอบที่สมบูรณ์ที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้การวิจัยหลายรูปแบบผสมกัน มีความน่าเชื่อถือสอดคล้อง และทันสมัยกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมากที่สุด (Johnson & Onwuegbuzic, 2004; Brannen, 2005; Creswell & Clark, 2007; Tashakkori & Teddie, 2008; Creswell, 2015; จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์, 2556; วัลนิกา ฉลากบาง, 2560)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ Explanatory Sequential ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณ (แบบสำรวจ) ก่อนเพื่อหาปรากฏการณ์หรือข้อสรุปของสิ่งที่จะศึกษา จากนั้นจึงเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งทางโทรศัพท์เป็นรายบุคคลเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์, 2556; ชาย โพธิสिता, 2547; นิทรา กิจธระวุฒิมวงษ์, 2555; รัตนะ บัวสนธ์, 2554; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2558; อโณทัย งามวิชัยกิจ, 2558) ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะสำรวจทัศนคติผ่านการใช้แบบสำรวจ และอธิบายเหตุและผลของทัศนคตินั้นด้วยการสัมภาษณ์ ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิแสดงการวิจัยผสมผสานแบบ Explanatory Sequential

ดัดแปลงจาก "A Concise Introduction to Mixed Methods Research" by John W. Creswell, 2015, pp. 14-17.

ในการวิจัยแบบผสมผสานครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ และ ขั้นตอนที่ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ในขั้นตอนของการวิจัยเชิงปริมาณนั้น ผู้วิจัยเริ่มต้นดำเนินการโดยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์คณะที่กำหนดไว้ 4 คณะ

ซึ่งประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT) เพื่อร่วมแจกแบบสอบถามการวิจัยทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ทั้ง 6 ได้แก่ 1) Global Mindset 2) Responsibility 3) Eloquence 4) Aesthetic Appreciation 5) Team Leader และ 6) Spirit of โดยใช้แบบสำรวจ (Survey) เป็นเครื่องมือในการวิจัยอย่างหนึ่ง ประกอบด้วยชุดคำถามเพื่อจุดประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบ ถึงแม้ว่าแบบสอบถามจะถูกนิยมใช้กันมากในการรวบรวมข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงสถิติ แต่ทว่าไม่จำเป็นเสมอไป แบบสอบถามนั้นคิดค้นขึ้นมาครั้งแรกโดยฟรานซิส กัลตัน (Francis Galton) ขั้นตอนของการวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นการสนทนาแบบเจาะจง โดยขอความร่วมมือจากนักศึกษาในแต่ละคณะลงชื่อเพื่อเป็นตัวแทนคณะ คณะละ 3 คน เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมให้ได้ความสมบูรณ์ของการวิจัยมากขึ้น โดยการใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นรายบุคคล เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถให้นักศึกษามาสัมภาษณ์แบบกลุ่มได้ เหนือในการคัดเลือกเป็นแบบเจาะจง โดยประสานงานกับผู้ประสานงานแต่ละคณะ จำนวน 4 คณะให้นักศึกษาลงชื่อและขอเบอร์โทรศัพท์พร้อมแจ้งวันในการนัดหมายสัมภาษณ์นักศึกษาทางโทรศัพท์แบบรายบุคคล การลงชื่อใช้วิธีการสลับชั้นปีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 คณะละ 3 คน เพื่อให้ได้คำตอบที่หลากหลาย สัมภาษณ์คนละ 30 นาที การสัมภาษณ์ที่ใช้คำถามในรูปแบบกว้าง ๆ ใช้คำถามปลายเปิดในการซักถาม ซึ่งอาจมีแนวทางคำถามที่เป็นแนวทางสัมภาษณ์ไว้บ้าง วิธีการสัมภาษณ์แบบนี้จะเหมาะกับผู้วิจัยที่มีประสบการณ์ไม่มาก (นฤมล จิตรเอื้อ และคณะ, 2561)

3.2 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

เนื่องจากงานวิจัยนี้ สนใจที่จะเก็บข้อมูลทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับปริญญาตรี (ปี 1-ปี 4) ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป ดังนั้นกลุ่มประชากรของงานวิจัยนี้จึงเป็นกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีจาก คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในภาคการศึกษาที่ 2/2562 จำนวน 2,423 คน (ดูรายละเอียดจำนวนนักศึกษาจำแนกตามคณะจากตารางที่ 3.1)

กลุ่มตัวอย่างสำหรับแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสำรวจเป็นนักศึกษาชั้นปี 1- ปี 4 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในภาคการศึกษาที่ 2/2562 จำนวน 331 คน (ดูรายละเอียดจำนวนนักศึกษาจำแนกตามคณะจากตารางที่ 3.1) ซึ่งได้มาจากการเทียบกับตารางของเครซีและเมอร์แกน (R.V. Krejci & D.W. Morgan) และคำนวณสัดส่วนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) (สุนทร โคตรบรรเทา, 2560)

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นนักศึกษาชั้นปี 1- ปี 4 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในภาคการศึกษาที่ 2/2562 จำนวน 12 คน โดยมาจากการเชิญชวนนักศึกษาที่ตอบแบบ สอบถามแล้วมาคณะละ 3 คน

ตารางที่ 3.1

แสดงกลุ่มเป้าหมาย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง)

คณะ	จำนวนนักศึกษาที่เรียน วิชาศึกษาทั่วไป ภาคการศึกษาที่ 2/2562	จำนวน นักศึกษาใน กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	940	128
สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT)	650	89
สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง	473	65
วิศวกรรมศาสตร์	360	49
รวม	2,423	331

การคำนวณประชากรที่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป 4 คณะ จำนวน 2,423 คน และเลือกตัวอย่าง 331 คน โดยเทียบกับตารางของ Krejci & Morgan (สุนทร โคตรบรรเทา, 2560) และคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling)

สูตรของเครซีและเมอร์แกน

$$n = \frac{X^2 N p (1-P)}{e^2 (N-1) + X^2 P (1-P)}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95%

P = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p=0.5$)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ และใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสอบถามซึ่งมี 3 ส่วน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษาเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ รายละเอียดเครื่องมือการวิจัยทั้ง 2 ขั้นตอน มีดังนี้

3.3.1 เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเพื่อสอบถามเชิงประชากรศาสตร์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี คณะ วิชาศึกษาทั่วไปที่เรียนแล้วและกำลังศึกษาอยู่ ชมรมที่นักศึกษาสนใจจะเข้าร่วม และการใช้เวลาว่างของนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS โดยแบบสอบถามมีข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ โดยแบบสอบถามผู้วิจัยได้ทำการปรับจากตัวอย่างงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาศึกษาทั่วไป ให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยอย่างมาก

4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วย

- 3 คะแนน หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 คะแนน หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 คะแนน หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

แบบสอบถามในตอนี่ 2 สามารถแบ่งกลุ่มคำถามออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มคำถามเกี่ยวกับด้านเนื้อหา 20 ข้อ 2) กลุ่มคำถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับด้านผู้สอน 8 ข้อ 3) กลุ่มคำถามเกี่ยวกับด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 5 ข้อ 4) กลุ่มคำถามเกี่ยวกับด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน 5 ข้อ 5) กลุ่มคำถามเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล 2 ข้อ (ดูรายละเอียดแบบสำรวจฉบับเต็มในภาคผนวก ก) และในตอนท้ายของแบบสอบถามจะมีคำถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 ประกอบด้วย คำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป (ดูรายละเอียดแบบสำรวจฉบับเต็มในภาคผนวก ก)

3.3.2 เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Protocol): สมุดจดบันทึก: สมุดพกสำหรับจดบันทึกการสัมภาษณ์ คำตอบ ความคิด คำถามเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยคิดออกระหว่างการสัมภาษณ์ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังจดบันทึกสิ่งที่ผู้วิจัยสังเกตได้จากน้ำเสียง อากัปกริยาของการตอบคำถาม ข้อมูลส่วนนี้จะถูกนำไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม

นอกจากนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกิดขึ้น เครื่องมือที่สำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล ก็คือตัวนักวิจัย นักวิจัยมักใช้การวิเคราะห์ การตีความ เรียบเรียงภาษา และเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาหาความหมายของสิ่งที่จะศึกษา สิ่งที่สำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ พฤติกรรมผู้ร่วมวิจัย เน้นการศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป และวิเคราะห์ปัญหา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนให้พัฒนาดียิ่งขึ้น (Macintyre, 2000; Schmuck, 2006)

3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเข้าใจในข้อคำถามก่อน โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) Index of Item Congruence เป็นการคำนวณจากความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จากการตรวจสอบ/ประเมินคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถาม เป็นรายชื่อ สำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนขึ้นไป ประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาของงานวิจัย (ภาคผนวก ก : แบบสอบถาม และค่า IOC) (สุนทร โคตรบรรเทา, 2560)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

3.5.1 การเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

จากการเกิดสถานการณ์โควิด 2019 (COVID-19) ทำให้ผู้วิจัยต้องเปลี่ยนรูปแบบในการแจกแบบสอบถาม เพราะมหาวิทยาลัยประกาศให้ทุกคณะมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ทั้งหมด รวมทั้งการสอบปลายภาคก็ให้แต่ละคณะดำเนินการจัดการสอบแบบออนไลน์เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการแก้ปัญหาเป็นการสร้างแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form ให้นักศึกษากรอกแบบออนไลน์ส่งกลับมา แบบไม่ได้กำหนดชั้นปี นักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ขึ้นไปสามารถกรอกแบบประเมินได้ โดยสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วส่งให้เจ้าหน้าที่ใน 3 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร ช่วยกระจายให้นักศึกษากรอกข้อมูล สำหรับคณะวิศวกรรมศาสตร์ ใช้ 2 วิธี คือ แบบสอบถามและ Google Form การสร้างแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form เพื่อขยายโอกาสหรือจำนวนการตอบรับการกรอกแบบสอบถาม โดยเราเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสามารถตอบแบบสอบถามได้ 2 รูปแบบขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้เข้าร่วมตอบแบบสอบถามทั้งกระดาษและกรอกทาง Google Form เมื่อนักศึกษากรอกข้อมูลมาครบถ้วนแล้ว ก็ทำการแปลงข้อมูลจาก Google Form เป็น excel และทำข้อมูลใส่ในโปรแกรม SPSS เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ผลงานวิจัย ในบทที่ 4 และ 5 ต่อไป

3.5.2 การเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1) ใช้การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลทางโทรศัพท์ ในงานวิจัยครั้งนี้ จะใช้กลุ่มนักศึกษาประมาณ 12 คน จำนวน 3 กลุ่ม จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์ จำนวน 4 คณะ ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT) การสัมภาษณ์ในครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้รูปแบบ Semi-Structured interview เป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้ข้อคำถามในรูปแบบกว้าง ๆ หรือใช้คำถามปลายเปิดในการซักถาม ใช้วิธีการให้ลงชื่อเพื่อเป็นตัวแทนคณะ โดยแจ้งนักศึกษาที่ต้องการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไปจริง ๆ คณะละ จำนวน 3 คน จำนวน 12 คน หรือจนกว่าจะได้คำตอบ

ที่ชัดเจน ตรงกัน โดยการนัดสัมภาษณ์ล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วัน เนื่องจากเกิดเหตุการณ์โรคติดเชื้อโคโรนาไวรัสระบาดทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถนัดนักศึกษาเข้ามาคุยเป็นกลุ่มได้ ผู้วิจัยจึงนัดนักศึกษาคุยทางโทรศัพท์ แทน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเอง ให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างการสังเกต ซึ่งเป็นแบบที่ไม่ได้กำหนดเหตุการณ์ พฤติกรรม หรือสถานการณ์ที่จะสังเกตไว้ชัดเจน ซึ่งการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ใช้เวลาประมาณ 30 นาทีต่อคน ซึ่งจะทำให้การสัมภาษณ์สั้นลง (ประไพพิมพ์ สุธีวสินนนท์ และ ประสพชัย พสุนนท์, 2559)

2) ช่วงที่สัมภาษณ์นักศึกษา ใช้เครื่องบันทึกเสียงช่วยในการเก็บข้อมูล การสังเกตน้ำเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยว่ามีลักษณะอย่างไร มีการจดบันทึกลงในสมุดจดบันทึก เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แล้ว ให้ถอดการบันทึกเสียง และเขียนเชิงพรรณนาให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

ตารางที่ 3.2

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคการศึกษาที่ 1/2562

ลำดับ	การปฏิบัติงาน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.	แก้ไขบทที่ 1 ถึง บทที่ 3			
2.	แก้ไขแบบสอบถามส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ			

ตารางที่ 3.3

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคการศึกษาที่ 2/2562

ลำดับ	การปฏิบัติงาน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ส.ค.	ก.ย.
1.	ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ จำนวน 4 ท่าน								
2.	แก้ไขแบบสอบถามส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูอีกครั้ง								
3.	เกิดเหตุการณ์สถานการณ์โควิดมหาวิทยาลัยสั่งปิด ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามแบบ Google Form แทน การแจกแบบสอบถาม และแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษา								
4.	ส่งแบบสอบถามแบบออนไลน์ให้กับเจ้าหน้าที่ทั้ง 4 คณะเพื่อกระจายให้นักศึกษา/สัมภาษณ์นักศึกษาแบบออนไลน์								
5.	ทำการประมวลผลบทที่ 4 และ 5								
6.	ส่งผลการประมวลผลบทที่ 4 และ 5 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ								
7.	แก้ไขงานวิจัยในภาพรวม หนังสืออ้างอิง และรูปแบบการวิจัย								
8.	ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจอีกครั้งก่อนไปนำเสนอ งานวิจัยทางวิชาการ บทที่ 1-5								
9.	แก้ไขงานวิจัยตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ และสอบวิทยานิพนธ์								

3.6 ความน่าเชื่อถือและความเที่ยง (Reliability and Validity) ของงานวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

การวิจัยเชิงปริมาณใช้วิธีการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามหรือแบบทดสอบ โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) Index of Item Congruence เป็นการคำนวณจากความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จากการตรวจสอบ/ประเมินคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม เป็นรายชื่อ สำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนขึ้นไป ประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถามหรือความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาของการวิจัย เกณฑ์มีดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

3.7 ความน่าไว้วางใจและความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) ของงานวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้วิจัยจะใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาโดยวิธีการที่เรียกว่า การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) คือ การไม่ปักใจว่าแหล่งข้อมูลแหล่งใดแหล่งหนึ่งที่ได้มาตั้งแต่แรกเป็นแหล่งที่เชื่อถือได้ นักวิจัยจำเป็นต้องแสวงหาความเป็นไปได้ว่ายังมีแหล่งอื่นใดอีกบ้าง มีวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ได้แก่ (สุภางค์ จันทวานิช, 2552)

- 1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล โดยการพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ แหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่
 - 2) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย โดยการเปลี่ยนตัวผู้สังเกต หรือสัมภาษณ์ และ
 - 3) การตรวจสอบสามเส้า ด้านวิธีรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีสังเกตควบคู่ไปกับการซักถาม
- งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีข้อที่ 3 การตรวจสอบสามเส้า ด้านวิธีรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน ผ่านการสังเกตควบคู่ไปกับการซักถาม และจดบันทึกในสมุดบันทึก

3.8 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาได้ผ่านกระบวนการในการเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูล และได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยมีขั้นตอนดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากคำถามปลายปิดในแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการแสดงผล โดยผู้วิจัยจะรายงานผลทางสถิติในรูปแบบของค่าการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด นำมาพิจารณารวบรวมข้อคิดเห็นเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อนำไปใช้ประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) จากบทสัมภาษณ์บันทึกการสัมภาษณ์ในสมุด และข้อมูลจากข้อคำถามปลายเปิดท้ายแบบสำรวจ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แบบอุปนัยโดยการตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์รวมทั้งจากเอกสารของการสัมภาษณ์เชิงลึก การจดบันทึกอย่างมีระบบ (Text) เช่น ข้อความที่จดบันทึกจากการสังเกต/การสัมภาษณ์ บันทึกประจำวัน (Diary) บันทึกการประชุม และข้อความที่ใช้เครื่องบันทึกดิจิทัลในการอัดเสียง (อมาวสี อัมพันศิริรัตน์, 2557)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและศึกษาทัศนคติของนักศึกษามีต่อคุณลักษณะ GREATS และแนวทางปรับปรุงในอนาคต

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้มีการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

จากความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับปริญญาตรี โดยแยกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS

ตอนที่ 3 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการสัมภาษณ์และวิพากษ์ของกลุ่มนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 4 คนะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง และ สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร

4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นจำนวนร้อยละและปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา คณะที่กำลังศึกษา วิชาศึกษาทั่วไปที่เรียนแล้วและกำลังศึกษาอยู่ ชมรม การใช้เวลาว่างของนักศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ตามรายละเอียดที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ในตารางที่ 4.1-4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	117	35.4
หญิง	203	61.3
อื่น ๆ	11	3.3
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.1 เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 เพศชายจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 และอื่น ๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

ชั้นปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 1	110	33.2
ชั้นปีที่ 2	60	18.1
ชั้นปีที่ 3	78	23.6
ชั้นปีที่ 4	83	25.1
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.2 เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา

คณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	128	38.7
สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร	89	26.9
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และผังเมือง	65	19.6
คณะวิศวกรรมศาสตร์	49	14.8
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.3 เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และผังเมือง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 ปี และคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามวิชาศึกษาทั่วไปที่เรียนอยู่และกำลังศึกษาอยู่

วิชาศึกษาทั่วไปที่เรียนแล้วและกำลังศึกษาอยู่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรียน 1 วิชา	24	7.2
เรียน 2-3 วิชา	85	25.7
เรียน 4-5 วิชา	52	15.7
เรียน 6 วิชาขึ้นไป	170	51.4
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.4 เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป 6 วิชาขึ้นไป จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 เรียนวิชาศึกษาทั่วไป 2-3 วิชา จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 เรียนวิชาศึกษาทั่วไป 4-5 วิชา จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และเรียนวิชาศึกษาทั่วไป 1 วิชา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามชมรม

ชมรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	227	68.6
กีฬา เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน มวย เป็นต้น	36	10.9
อื่น ๆ เช่น เต้น ทำอาหาร กิจกรรม Adventure เป็นต้น	26	7.9
เชียร์และสันตนาการ	19	5.7
ดนตรี และร้องเพลง	17	5.1
ถ่ายภาพ	6	1.8
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.5 เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมชมรมใดเลย จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 68.6 เข้าร่วมชมรมกีฬา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 เข้าร่วมชมรมอื่น ๆ เช่น เต้น ทำอาหาร กิจกรรม Adventure เป็นต้น จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 เข้าร่วมชมรมเชียร์และสันตนาการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 เข้าร่วมชมรมดนตรีและร้องเพลง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 และเข้าร่วมชมรมถ่ายภาพ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละปัจจัยสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามการใช้เวลาว่างของนักศึกษา

การใช้เวลาว่างของนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเล่นอินเทอร์เน็ต	141	42.6
การนอนพักผ่อน	88	26.6
การดูโทรทัศน์ การฟังวิทยุ การดูภาพยนตร์	58	17.5
การรับประทานอาหาร	31	9.4
อื่น ๆ เช่น ขยายของออนไลน์ อ่านนิตยสาร	7	2.1
การไปเที่ยว	6	1.8
รวม	331	100.0

จากตารางที่ 4.6 เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างใช้เวลาว่างในการเล่นอินเทอร์เน็ต จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 นอนพักผ่อน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ดูภาพยนตร์

จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 รับประทานอาหาร จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 ทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ชายของออนไลน์ อ่านนิตยสาร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 และไปเที่ยว จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

4.2 ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS โดยประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา

ด้านที่ 2 ด้านผู้สอน

ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านที่ 4 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน

ด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล

จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลในประเด็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป เกี่ยวกับความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ตามรายละเอียดที่ 4.2 ระดับความเห็นของนักศึกษาที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป ในตารางที่ 4.7 – 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.7

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านเนื้อหาจำแนกรายข้อและโดยรวม

ข้อที่	ข้อความ	\bar{x}	S.D.
1.1	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสอนให้ฉันทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21	3.7	0.81
1.2	ฉันมองเห็นความสำคัญของการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป	3.4	1.04
1.3	ฉันคิดว่ากิจกรรมในวิชาศึกษาทั่วไปสอนให้ฉันได้พัฒนาการศึภภาพการเรียนรู้ของตนเองได้ดีมากกว่าวิชาของคุณะ	3.2	1.14
1.4	ฉันรู้สึกสนุกกับเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป	3.6	1.05

ตารางที่ 4.7

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านเนื้อหาจำแนกรายข้อและโดยรวม (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	\bar{x}	S.D.
1.5	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสอนให้ฉันมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น	3.9	0.85
1.6	ฉันคิดว่าฉันต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายในวิชาศึกษาทั่วไปมากกว่าวิชาของคุณะ	3.9	1.10
1.7	ฉันเห็นว่าวิชาศึกษาทั่วไปมีการบูรณาการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เข้าไปในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าวิชาของคุณะ	3.8	1.06
1.8	ฉันคิดว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปมีการจัดลำดับเนื้อหาในการเรียนรู้และกระบวนการได้อย่างชัดเจน	3.8	0.94
1.9	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสอนให้ฉันมีการพัฒนาการทางด้านการพูดมากขึ้น	3.8	1.03
1.10	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันเกิดการเรียนรู้	3.4	1.11
1.11	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันมีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น	3.7	1.10
1.12	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันรู้จักคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์มากขึ้น	4.0	0.87
1.13	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำมากขึ้น	3.9	0.99
1.14	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปทำให้ฉันมีความรู้เรื่องประชาธิปไตย การเมือง สิทธิเสรีภาพชัดเจนขึ้น	4.0	0.95
1.15	ฉันคิดว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปมีการบูรณาการระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้เป็นอย่างดี	3.9	1.00
1.16	ฉันคิดว่าเนื้อหาแต่ละรายวิชาของวิชาศึกษาทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและสายการเรียนของผู้เรียนได้	4.0	0.99

ตารางที่ 4.7

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านเนื้อหาจำแนกรายข้อและโดยรวม (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	\bar{x}	S.D.
1.17	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น	3.9	1.05
1.18	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันมีความรู้ความเข้าใจในรากเหง้าความเป็นไทยมากขึ้น	3.7	1.21
1.19	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันมีความรู้ความเข้าใจประเทศเพื่อนบ้านและสากลมากขึ้น	3.8	1.12
1.20	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันมีความรู้ข้ามศาสตร์มากขึ้น	4.0	1.05
	รวม	3.8	1.02

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านเนื้อหา พบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับเนื้อหาของวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 3.8 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบางรายข้อมีคะแนนค่อนข้างสูง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.0 อาทิ นักศึกษาเห็นด้วยกับวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้รู้จักคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์การเรียนรู้มากขึ้น นักศึกษาคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปทำให้มีความรู้เรื่องประชาธิปไตย การเมือง สิทธิเสรีภาพชัดเจนขึ้น นักศึกษาคิดว่าเนื้อหาแต่ละรายวิชาของวิชาศึกษาทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและสายการเรียนของผู้เรียนได้ และนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้มีความรู้ข้ามศาสตร์มากขึ้นมีการทำงานร่วมกับเพื่อนต่างคณะและได้ศึกษาในแขนงรายวิชาอื่น ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่หลากหลายไม่มีในรายวิชาบังคับของคณะ ขณะที่บางรายข้อมีความคิดเชิงลบ เมื่อมีการวิเคราะห์ผลแบบกลับด้านพบว่านักศึกษามีความเห็นด้วย อาทิ นักศึกษามองเห็นความสำคัญของการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.4 กิจกรรมในวิชาศึกษาทั่วไปสอนให้ได้พัฒนาการศักยภาพการเรียนรู้ได้ดีมากกว่าวิชาของคณะ ค่าเฉลี่ย 3.2 นักศึกษารู้สึกสนุกกับเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.6 และนักศึกษาคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.4

ตารางที่ 4.8

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านผู้สอน จำแนกรายข้อและโดยรวม

ข้อที่	ข้อความ	\bar{x}	S.D.
2.1	ฉันคิดว่าผู้สอนมีการวางแผนการสอนและกำหนดหัวข้อการเรียนอย่างมีระบบ	3.9	0.70
2.2	ฉันคิดว่าผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาดีขึ้น	3.9	0.77
2.3	ฉันคิดว่าผู้สอนสามารถจัดลำดับเนื้อหาวิชาได้เหมาะสมและดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้	4.0	0.80
2.4	ฉันคิดว่าผู้สอนมีทักษะและวิธีการสอนในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีแรงบันดาลใจใฝ่รู้มากขึ้น	3.8	1.02
2.5	ฉันคิดว่าผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	4.1	0.79
2.6	ฉันคิดว่าผู้สอนจัดสื่อการสอนที่ทันสมัย	3.6	0.98
2.7	ฉันคิดว่าผู้สอนวิชานี้มีความหลากหลายพอ	3.7	0.88
2.8	ฉันคิดว่าผู้สอนเข้าพบปรึกษาได้ง่าย	3.0	1.08
	รวม	3.7	0.88

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านผู้สอน พบว่านักศึกษาเห็นด้วยกับผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 3.7 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีบางข้อมีคะแนนค่อนข้างสูง อาทิ นักศึกษาคิดว่าผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.1 และนักศึกษาคิดว่าผู้สอนสามารถจัดลำดับเนื้อหาวิชาได้เหมาะสมและดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.0 ขณะที่บางรายข้อมีคะแนนค่อนข้างต่ำ อาทิ นักศึกษาไม่แน่ใจว่าสามารถเข้าพบผู้สอนเพื่อปรึกษาได้ง่ายถึงแม้ว่าผู้สอนจะมีความเป็นกันเองแต่การเข้าพบเพื่อปรึกษาก็ไม่ใช่เรื่องง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0 ขณะที่บางรายข้อมีความคิดเชิงลบ เมื่อมีการวิเคราะห์ผลแบบกลับด้าน พบว่านักศึกษาคิดว่าผู้สอนจัดสื่อการสอนที่ทันสมัย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.6 แสดงว่าผู้สอนจัดสื่อการสอนค่อนข้างดีแล้ว มีการจัดทำวิดีโอการสอนให้นักศึกษาสามารถดูย้อนหลังได้ และนักศึกษาคิดว่าผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปมีความหลากหลาย

พอ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.7 แสดงว่าการเชิญผู้สอนมาสอนวิชาศึกษาทั่วไปจากหลายคณะดีแล้วส่งผลทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่หลากหลาย

ตารางที่ 4.9

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนจำแนกรายข้อและโดยรวม

ข้อที่	ข้อความ	\bar{x}	S.D.
3.1	ฉันคิดว่าผู้สอนอธิบายวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาได้ดี	3.8	0.71
3.2	ฉันคิดว่าการใช้สื่อและเทคโนโลยีในวิชาศึกษาทั่วไปเป็นไปอย่างเหมาะสม	3.9	0.76
3.3	ฉันคิดว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปควรมีรูปแบบที่หลากหลาย	4.1	0.72
3.4	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกศึกษาค้นคว้าจากสื่อแขนงต่าง ๆ มากกว่าวิชาของคณะ	3.9	0.98
3.5	ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสามารถเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านความคิดวิเคราะห์มากขึ้น	4.0	0.84
	รวม	3.9	0.80

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาเห็นด้วยกับวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 3.9 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบางรายข้อมีคะแนนค่อนข้างสูง อาทิ นักศึกษาคิดว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปควรมีรูปแบบที่หลากหลายมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.1 และรองลงมานักศึกษาคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสามารถเรียนรู้ผ่านกิจกรรมทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านความคิดวิเคราะห์มากขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0

ตารางที่ 4.10

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนจำแนกรายข้อและโดยรวม

ข้อที่	ข้อความ	\bar{x}	S.D.
4.1	ฉันคิดว่าจำนวนผู้เรียนวิชาศึกษาทั่วไปในห้องมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของวิชานั้น ๆ	2.7	1.02
4.2	ฉันคิดว่าสภาพห้องเรียนและอุปกรณ์สื่อ อยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในวิชาศึกษาทั่วไป	2.9	1.04
4.3	ฉันคิดว่าสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป	3.9	0.78
4.4	ฉันคิดว่าควรต้องมีการเรียนการสอนในพื้นที่ศึกษาจริงบ้าง	4.1	1.02
4.5	ฉันคิดว่าควรมีผู้สอนที่หลากหลายศาสตร์ในวิชาเดียวกัน	4.1	0.91
	รวม	3.5	0.95

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาเห็นด้วยกับการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนของวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 3.5 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบางรายข้อมีคะแนนค่อนข้างสูง อาทิ นักศึกษาคิดว่าควรมีผู้สอนที่หลากหลายศาสตร์ในวิชาเดียวกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 ขณะที่นักศึกษาไม่แน่ใจว่าจำนวนผู้เรียนวิชาศึกษาทั่วไปในห้องมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของวิชานั้น ๆ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.7 และสภาพห้องเรียนและอุปกรณ์สื่อ อยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในวิชาศึกษาทั่วไป ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.9

ตารางที่ 4.11

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ด้านการวัดและประเมินผลจำแนกรายข้อและโดยรวม

ข้อที่	ข้อความ	\bar{x}	S.D.
5.1	ฉันคิดว่าวิธีการวัดและประเมินผลในรายวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมดีแล้ว	3.6	0.94
5.2	ฉันได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิชาเรียนที่เป็นประโยชน์จากการวัดและประเมินผลวิชาศึกษาทั่วไป	3.6	0.91
	รวม	3.6	0.93

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปด้านการวัดและประเมินผลพบว่านักศึกษาเห็นด้วยกับการวัดและประเมินผลของวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 3.6 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาคิดว่าวิธีการวัดและประเมินผลในรายวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมดีแล้วและได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิชาเรียนที่เป็นประโยชน์จากการวัดและประเมินผลวิชาศึกษาทั่วไป ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6

4.3 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.3.1 ข้อเสนอแนะโดยรวม

จากการรวบรวมความเห็นของนักศึกษา พบว่านักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะต่อวิชาศึกษาทั่วไปใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านเนื้อหา นักศึกษาเห็นว่าบางรายวิชามีเนื้อหาที่ไม่เป็นประโยชน์ ควรลดจำนวนกิตในการลงทะเบียนเรียนหรือยกเลิกให้เป็นรายวิชาบังคับเพราะเป็นรายวิชาพื้นฐานไม่ใช่วิชาบังคับ และมีการปรับปรุงเนื้อหาให้น่าสนใจมากขึ้น

ด้านผู้สอน นักศึกษาเห็นว่าการลงทะเบียนเรียนไม่สามารถเลือกผู้สอนได้ เพราะแต่ละกลุ่มที่เปิดสอนจะจำกัดจำนวนนักศึกษาในการเข้าเรียน นักศึกษาไม่มีสิทธิ์เลือกได้ว่าจะขอเรียนกับอาจารย์ท่านไหน

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอน ควรมีการปรับปรุงเทคนิคการสอนให้ทันสมัยเหมาะกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน และทำให้นักศึกษาสนใจการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เน้นการปรับการเรียนการสอนบางรายวิชาที่น่าสนใจมากขึ้น และไม่ควรให้มีการเรียนการสอนในวันเสาร์ บางรายวิชาที่มีประโยชน์มาก เช่น วิชา มธ.104 สอนเขียนรายงาน หรือมีการนำเสนอหน้าชั้นเรียน วิชา มธ.105 สอนภาษาอังกฤษซึ่งมีความจำเป็นในปัจจุบัน และวิชา มธ.109 สอนเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ซึ่งเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันที่มีการซื้อขายออนไลน์เป็นจำนวนมากและมีแพร่ขยายธุรกิจไปในวงกว้าง การเรียนรู้ในรายวิชาดังกล่าวจึงมีประโยชน์อย่างยิ่ง

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน พบว่าห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่ นักศึกษาไม่ค่อยได้ยินเสียงที่อาจารย์สอน เสียงไมโครโฟนไม่ดังเท่าที่ควร ทำให้เรียนไม่เข้าใจและติดตามการสอนของอาจารย์ไม่ทัน ควรปรับเรื่องเสียงและเพิ่มจอภาพให้นักศึกษาที่อยู่ด้านหลังได้เรียนรู้ได้ทัน

ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาเห็นว่าควรปรับปรุงการประเมินผลให้มีความเหมาะสม ไม่ควรเน้นเรื่องการสอบที่ต้องใช้วิจารณ์ญาณส่วนบุคคล เนื่องจากการวัดผลคะแนนแบบนี้ไม่มีใครผิดถูกหรือดีที่ที่สุด บางรายวิชา มีการสอบและประเมินผลที่ยากเกินไปและไม่ชัดเจนและไม่ตรงกับที่เรียนมา

4.3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

4.3.2.1 จุดเด่นของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

จากการรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีต่อจุดเด่นของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใน 5 ด้าน ได้แก่

ด้านเนื้อหา นักศึกษาเห็นว่ามีความทันสมัยเน้นตรงจุดโดยเฉพาะ เนื้อหาวิชา มธ.101, มธ.105, มธ.106 และ มธ.108 ได้รับความรู้ที่หลากหลายศาสตร์โดยเป็นหลักสูตรที่หลายคณะมารวมกัน

ด้านผู้สอน นักศึกษาเห็นว่าผู้สอนมาจากหลากหลายคณะซึ่งเป็นสิ่งที่ดี ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาเห็นว่ามีการสอนทักษะในชีวิตการทำงานเป็นทีม กล้าแสดงออกโดยให้นักศึกษามีการพูดหน้าชั้นเรียน เสริมความเป็นผู้นำ และการคิดสร้างสรรค์ มีการทำกิจกรรมในห้องเรียน

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน นักศึกษาเห็นว่าบางรายวิชามีการให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติในพื้นที่จริง สอนให้นักศึกษาเข้าใจสังคมรอบข้างมากขึ้น

มีการแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มทำให้เจอเพื่อนหลากหลายคนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาเห็นว่ามีการวัดผลการเรียนที่หลากหลายนอกจากมีการสอบในห้องเรียนแล้วยังมีบางรายวิชาที่ตัดเกรดจากการปฏิบัติงานจริงอีกด้วย

จากการรวบรวมทัศนคติของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่ให้ความรู้ที่หลากหลาย มีหลายคณะมาเรียนรวมกัน มีความทันสมัย ทำให้มีความรู้กว้างขวางขึ้นเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกสอนให้นักศึกษารู้จักมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการพัฒนาทางด้านการพูดมากขึ้น เป็นรายวิชาที่เสริมสร้างสุนทรียะ ศิลปะ ดนตรีและสถาปัตยกรรม ช่วยให้นักศึกษารู้จักคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์มากขึ้น และมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เข้าไปในการจัดการเรียนการสอน มากกว่าวิชาในคณะ และทำให้มีความรู้เรื่องประชาธิปไตย การเมือง สิทธิเสรีภาพชัดเจนขึ้น

4.3.2.2 สิ่งที่ควรปรับปรุงของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

จากการรวบรวมความเห็นของนักศึกษา พบว่านักศึกษาที่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป 1 วิชา เรียน 2-3 รายวิชา เรียน 4-5 วิชา และ เรียน 6 วิชาขึ้นไป ที่กรอกแบบประเมินทั้งหมด 331 ราย มีจำนวน 39 ราย ที่ให้ความคิดเห็นในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตรในด้านเนื้อหาที่สอน โดยให้เรียนในสิ่งที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง และควรปรับให้เป็นรายวิชาเลือกแทนการบังคับลง โดยให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนในรายวิชาที่นักศึกษาสนใจจะศึกษาได้

4.3.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากความเห็นของนักศึกษา

พบว่ามีนักศึกษาที่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 1 วิชา จาก 10 วิชา จำนวนนักศึกษากรอกแบบประเมินทั้งหมด 24 ราย มีจำนวน 3 ราย ต้องการให้มีการปรับปรุงในเรื่องการวัดและประเมินผล เนื้อหาที่เรียนไม่ควรมากเกินไปจะทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัดและเบื่อหน่ายการเรียนได้ วิชาภาษาอังกฤษควรปรับให้มีกิจกรรมการสนทนาเพิ่มมากขึ้น ส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 6 วิชาขึ้นไป จาก 10 วิชา จำนวนนักศึกษากรอกแบบประเมินทั้งหมด 170 ราย มีจำนวน 11 ราย ต้องการให้มีการปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการเรียนการสอนให้นำเรียนยิ่งขึ้น ควรปรับให้เป็นวิชาเลือก โดยให้นักศึกษาเลือกเฉพาะวิชาที่นักศึกษาสนใจจะศึกษาได้

สาเหตุที่ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาในรายวิชาบังคับจำนวน 10 วิชา ได้แก่วิชา (1) มธ. 100 พลเมืองกับการแก้ปัญหา (2) วิชา มธ.101 โลก อาเซียน และไทย (3) วิชา มธ.102 ทักษะชีวิตทางสังคม (4) วิชา มธ.103 ชีวิตกับความยั่งยืน (5) วิชา มธ.104 การคิด อ่าน และเขียนอย่างมีวิจารณญาณ (6) วิชา มธ.105 ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ (7) วิชา มธ.106 ความคิดสร้างสรรค์และการสื่อสาร (8) วิชา มธ.107 ทักษะดิจิทัลกับการแก้ปัญหา (9) วิชา มธ.108 การพัฒนาและจัดการตนเอง

(10) วิชา มธ.109 นวัตกรรมกับกระบวนการคิดผู้ประกอบการ เนื่องจากเป็นรายวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนและเป็นรายวิชาที่สำคัญกับการเป็นอัตลักษณ์ธรรมศาสตร์ที่สร้างบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ GREATS โดยนักศึกษาได้ให้ความคิดเห็นในแต่ละด้านดังนี้

ด้านเนื้อหา ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความเห็นควรเพิ่มรายวิชาและให้ความสำคัญกับวิชาในหมวดภาษา เนื่องจากเป็นรายวิชาที่มีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ ควรเพิ่มรายวิชาให้นักศึกษาเลือกเรียนเพิ่มมากขึ้น และเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาศึกษาทั่วไปได้โดยเสรี เนื้อหาบางรายวิชาไม่สอดคล้องกับการใช้ในชีวิตประจำวัน ควรมีการบูรณาการเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาเห็นความสอดคล้องและความสัมพันธ์ของแต่ละรายวิชา

ด้านผู้สอน ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความเห็นว่าจำนวนนักศึกษาต่อห้องมีมากเกินไปส่งผลให้ผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง ผู้สอนควรมีทักษะในการสอนที่น่าสนใจเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน ควรเข้าสอนให้ตรงเวลา ควรนำเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน และควรมีความยุติธรรมกับนักศึกษาทุกคนเท่าเทียมกัน

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความเห็นว่าผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างชัดเจน ควรจัดทำเอกสารประกอบการสอนให้เป็นเล่มที่สมบูรณ์โดยเน้นความรู้และตำราพื้นฐานเป็นสำคัญ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดประสบการณ์จริง เช่น การศึกษาดูงานด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน ควรมีหนังสือประกอบการเรียนที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความเห็นว่าควรปรับอุณหภูมิในห้องเรียนให้เหมาะสม ควรปรับปรุงสภาพภายในห้องเรียนในเรื่องแสงสว่างที่นั้รวมถึงเสียงรบกวนจากภายนอก

ด้านการวัดและประเมินผล ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความเห็นว่าควรมีแผนการสอนและมาตรฐานการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ควรมีมาตรฐานในการตรวจข้อสอบ รวมถึงมีหลักฐานการให้คะแนนและสามารถให้นักศึกษาตรวจสอบได้ ควรปรับเนื้อหาของข้อสอบให้เหมาะสมกับเวลาในการสอบและควรแจ้งผลการเรียนให้รวดเร็ว

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลตัวนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์จำนวน 4 คณะ ทางโทรศัพท์ คณะละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติ สิริธร พบว่านักศึกษาให้ความคิดเห็นใน 5 ด้าน ดังนี้

ด้านเนื้อหา ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้น นักศึกษา ต้องการให้ปรับปรุงเนื้อหาใหม่อยู่เสมอและสามารถนำไปใช้กับการทำงานต่อไปในอนาคตได้ โดยปรับ ให้มีความทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศ ควรสอดแทรกความรู้รอบตัว และนำมาประยุกต์กับการเรียน การสอนในรายวิชาให้มากขึ้น

“อยากให้มีมหาวิทยาลัยปรับปรุงเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้นโดยสอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน” (นักศึกษา A, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

ด้านผู้สอน ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นอยากให้มีการ ปรับปรุงอาจารย์ผู้สอน โดยเฉพาะวิธีการสอน เนื้อหาให้ทันสมัย เพิ่มความหลากหลายในการเรียนรู้ ให้นักศึกษารู้จักคิด วิเคราะห์ และค้นคว้ามากขึ้น ผู้สอนควรเพิ่มช่องทางและเวลาให้นักศึกษาเข้าพบ เพื่อปรึกษาการเรียนให้มากยิ่งขึ้น

“ต้องการให้ผู้สอนเพิ่มเทคนิคในการสอนดึงความสนใจให้นักศึกษาหันมาสนใจในการ เรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปเพิ่มมากขึ้น” (นักศึกษา B, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

“ต้องการให้มหาวิทยาลัยฟังเสียงจากการประเมินอาจารย์จากนักศึกษาบ้าง ว่าอาจารย์ ท่านใดที่นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุง ควรเพิ่มเทคนิคการสอนให้อาจารย์ท่านนั้นมากขึ้น หรือเปลี่ยน อาจารย์ท่านอื่นมาสอนแทน” (นักศึกษา C, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

“ต้องการให้อาจารย์มีการจัดการเรียนการสอนโดยทำคลิปให้นักศึกษาได้ดูย้อนหลังได้บ้าง บางที่นักศึกษาเรียนไม่เข้าใจจะได้สามารถย้อนกลับไปดูใหม่ได้” (นักศึกษา D, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ ความเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนักศึกษาต้องการให้สอดแทรกกิจกรรมให้เกิดความผ่อนคลายเวลาเรียนไม่ เกิดความเครียดจนเกินไป เช่น การเสริมการเล่นเกมส์หรือสื่อที่ทันสมัยมาช่วยในการสอน เป็นต้น

“ต้องการให้อาจารย์ปรับการเรียนให้สนุกหรือให้มีเวลาให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายมากขึ้น ทำให้นักศึกษาไม่เครียดน่าจะช่วยได้” (นักศึกษา E, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษา ให้ความเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนักศึกษาต้องการให้มีการปรับปรุงห้องเรียนให้ได้มาตรฐาน ไมโครโฟน ผู้สอนใช้ควรปรับให้เสียงดังเหมาะสมกับสภาพห้องเรียน หากมีขนาดใหญ่ต้องปรับไมโครโฟนให้เสียง ดังมากขึ้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนของเสียง บรรยากาศในการเรียนการสอนควรเน้นทั้งความรู้และ สนุกสนานควบคู่กัน จะทำให้สามารถดึงดูดใจและมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น

“ห้องเรียนของเรามีขนาดใหญ่มากเกินไป เสียงภายในห้องดังไม่พอ เวลาอาจารย์พูดแล้วไม่ค่อยได้ยิน และการแสดงผลผ่านจอภาพที่ไม่ชัดเจนพอ ทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน” (นักศึกษา F, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

ด้านการวัดและประเมินผล ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในวิชาศึกษาทั่วไปยังไม่ชัดเจนนักศึกษามีการบ้านและใช้การทำงานเป็นคะแนนเก็บแทนการสอน สุดท้ายให้มีการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน และไม่มีการสอบที่ดีที่สุด ให้นักศึกษาได้รู้จักคิด ค้นคว้า เปิดกรอบกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์มากขึ้น

“เกรดไม่ใช่ตัวตัดสินว่าเราเก่งหรือไม่เก่งแต่การเรียนควรจะได้อะไรติดตัวกลับไป อยากให้วิชาศึกษาทั่วไปให้ความรู้มากกว่าการให้เกรด บางครั้งไม่ควรมีการสอบด้วยซ้ำ ใช้วิธีการประเมินจากการเรียนรู้ร่วมกันดีกว่า” (นักศึกษา G, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

“วิชาศึกษาทั่วไปควรมีการประเมินแค่ผ่านกับไม่ผ่าน เหมือนกับวิชา TU050 ไม่ควรมีเกรดและไม่ควรนำไปคิดเกรดเฉลี่ย” (นักศึกษา H, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

“วิชาศึกษาทั่วไปควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ไม่ควรมีการสอบแม้แต่รายวิชาเดียว” (นักศึกษา I, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2563)

จากผลการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าควรปรับปรุงเทคโนโลยีการสอน โดยจัดให้มีการเรียนแบบออนไลน์ และเรียนเนื้อหาที่นำไปปรับใช้จริงกับการทำงานได้ และจากการศึกษาคุณลักษณะ GREATS ซึ่งเป็นลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้สำเร็จในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) Global Mindset 2) Responsibility 3) Eloquence 4) Aesthetic appreciation 5) Team leader และ 6) Spirit of Thammasat ที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ และค้นคว้า มากกว่าเนื้อหาตามตำรา โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ สำหรับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปัจจุบันใช้วิธีการเรียนแนว Active Learning และการปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัย เรื่อง ทักษะคิดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS มีคำถามวิจัยหลัก 2 ข้อ กล่าวคือ (1) นักศึกษามีความคิดเห็นต่อวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อย่างไร (2) นักศึกษามีทัศนคติต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อย่างไร

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นรายบุคคลในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป และ (2) เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงปริมาณเป็นการใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS จำนวน 331 คน ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาโดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ชุด จำนวน 40 ข้อ โดยให้นักศึกษารอกข้อมูลกลับมาได้ 2 วิธี คือ แบบสอบถาม และ Google Form เพื่อขยายโอกาสหรือจำนวนการตอบรับการกรอกแบบสอบถามกลับมา เมื่อนักศึกษารอกข้อมูลมาครบถ้วนแล้ว ดำเนินการแปลงข้อมูลจาก Google Form เป็น excel และทำข้อมูลใส่โปรแกรม SPSS เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเห็นต่อวิชาศึกษาทั่วไป ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง แต่มีบางรายข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำโดยเฉพาะด้านเนื้อหา นักศึกษามีความเห็นว่าการปรับปรุงเนื้อหาให้ใหม่อยู่เสมอทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและสามารถนำไปใช้กับงานต่อไปในอนาคตได้ ด้านผู้สอน ผู้สอนควรเพิ่มช่องทางและเวลาให้นักศึกษาสามารถเข้าพบเพื่อปรึกษาในเรื่อง

การเรียนมากขึ้น ควรจัดสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยและเพิ่มความหลากหลายในการสอน เช่น จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ทำคลิพวิดีโอให้นักศึกษาสามารถดูย้อนหลังได้ ไม่ควรจัดห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่เกินไป (2) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่แล้วนักศึกษามองเห็นว่าควรปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ห้องเรียนควรมีการปรับให้เหมาะสมและขนาดของกลุ่มเรียนควรเล็กลงกว่าเดิม หากเป็นห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่ นักศึกษามองว่าจะทำให้นักศึกษาเรียนไม่เข้าใจ การเรียนการสอนควรเพิ่มเป็นการสอนแบบออนไลน์มีการอัดคลิพวิดีโอให้นักศึกษาสามารถดูย้อนหลังเพื่อทบทวนได้ ควรเพิ่มห้องเรียนที่เป็น Active Learning ให้เพียงพอกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน

การวิจัยเชิงคุณภาพมาจากการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นรายบุคคลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ในงานวิจัยครั้งนี้ จะใช้นักศึกษาประมาณ 12 คน คณะละ 3 คน แบบคลัสชันปี 1 ถึงชั้นปี 4 จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์ จำนวน 4 คณะ ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร (SIIT) ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นต่อวิชาศึกษาทั่วไป ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษามีความเห็นว่าควรปรับปรุงเนื้อหาใหม่อยู่เสมอและสามารถนำไปใช้กับการทำงานต่อไปในอนาคตได้ ผู้สอนควรเพิ่มช่องทางและเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษาการเรียนให้มากยิ่งขึ้น วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนควรสอดแทรกกิจกรรมให้เกิดความผ่อนคลายเวลาเรียนไม่เกิดความเครียดจนเกินไป การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนควรมีการปรับปรุงห้องเรียนให้ได้มาตรฐาน การวัดและประเมินผลควรปรับในเรื่องการเก็บคะแนน เน้นการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน และไม่มีสอบจะดีที่สุด ให้นักศึกษาได้รู้จักคิด ค้นคว้า เปิดกรอบกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์มากขึ้น (2) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัญหาที่เกิดนักศึกษาต้องการให้ปรับปรุงเนื้อหาให้ใหม่อยู่เสมอและสามารถนำไปใช้กับการทำงานต่อไปในอนาคตได้ โดยปรับให้มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ควรสอดแทรกความรู้รอบตัวและนำมาประยุกต์กับการเรียนการสอนในรายวิชาให้มากขึ้น

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป

ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเห็นว่าวิชาศึกษาทั่วไปมีความสำคัญ เนื่องจากการประเมินครั้งนี้บางรายข้อมีความคิดเชิงลบ เมื่อมีการวิเคราะห์ผลแบบกลับด้าน พบว่านักศึกษามีความเห็นด้วย อาทิ นักศึกษามองเห็นความสำคัญของการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.4 นักศึกษารู้สึกสนุกกับเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.6 และนักศึกษาคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.4 แสดงว่านักศึกษายังประสงค์ที่จะเรียนวิชาศึกษาทั่วไปอยู่ทำให้มองเห็นความสำคัญการเรียน รู้สึกสนุกกับเนื้อหาทำให้เกิดการเรียนรู้ คำถามที่ได้คะแนนสูง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.0 มีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันรู้จักคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์มากขึ้น ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปทำให้ฉันมีความรู้เรื่องประชาธิปไตย การเมือง สิทธิเสรีภาพชัดเจนขึ้น ฉันคิดว่าเนื้อหาแต่ละรายวิชาของวิชาศึกษาทั่วไป สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและสายการเรียนของผู้เรียนได้ และฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันมีความรู้ข้ามศาสตร์มากขึ้น จากการรวบรวมการประเมินของนักศึกษ พบว่าควรให้มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ควรมีการลดเนื้อหาบางและเพิ่มการทำกิจกรรมและสอนให้นักศึกษารู้จักฝึกคิด วิเคราะห์ และค้นคว้าหาความรู้จากสิ่งที่อยู่รอบตัว จากสถานการณ์ปัจจุบันและสอดแทรกไว้ในเนื้อหาไม่ให้ยากเกินไป นักศึกษาบางคนไม่สามารถเข้าถึงได้เนื่องจากเป็นรายวิชาที่นักศึกษาไม่ถนัดทำให้เกิดข้อเสียเปรียบกับนักศึกษา จากรายวิชาที่คาดว่าจะทำให้เกรดดีขึ้นกับการเรียนแย่งลง ดังนั้น หากมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปควรเน้นพัฒนาด้านทักษะการเรียนรู้ที่มากกว่าเนื้อหาในตำราที่เรียนด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณษา แป้นกลัด (2554) และพบว่า เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปที่ได้บรรจุไว้ในหลักสูตร โดยผู้เรียนจะต้องศึกษาตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต และเพิ่มศักยภาพของตนเองให้มากยิ่งขึ้น ยังสอดคล้องกับ ปัทมาสน์ บุญทรง (2555) ที่พบว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ค่อนข้างเข้าใจยากและไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ของรายวิชา บางหมวดมีเนื้อหามากเกินไป เนื้อหาบางส่วนไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งยังขาดความทันสมัยไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

ด้านผู้สอน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเห็น ว่าคำถามที่นักศึกษาไม่แน่ใจว่าสามารถเข้าพบผู้สอนเพื่อปรึกษาได้ง่ายถึงแม้ว่าผู้สอนจะมีความเป็น กันเองแต่การเข้าพบเพื่อปรึกษาก็ไม่ใช่เรื่องง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0 ขณะที่บางรายข้อมีความคิดเชิง ลบ เมื่อมีการวิเคราะห์ผลแบบกลับด้าน พบว่า นักศึกษาคิดว่าผู้สอนจัดสื่อการสอนที่ทันสมัย ค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 3.6 แสดงว่าผู้สอนจัดสื่อการสอนค่อนข้างดีแล้ว มีการจัดทำวิดีโอการสอนให้นักศึกษาสามารถดู ย้อนหลังได้ และนักศึกษาคิดว่าผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปมีความหลากหลายพอ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.7 แสดงว่า การเชิญผู้สอนมาสอนวิชาศึกษาทั่วไปจากหลายคณะดีแล้วส่งผลให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่ หลากหลายในศาสตร์ความรู้ที่แตกต่างกัน คำถามที่พบว่าคะแนนสูง ได้แก่ ฉันคิดว่าผู้สอนมีความเป็น กันเองให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 ทั้งนี้ นักศึกษามีความ คิดเห็นว่าผู้สอนควรเพิ่มเวลาในการให้นักศึกษาได้เข้าพบได้ง่ายขึ้นเมื่อต้องการปรึกษาเรื่องการเรียนรู้ใน ฐานะผู้สอนหรือที่ปรึกษา

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาสาย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเห็นว่าการเรียนการสอนที่พบว่าคะแนนสูงแต่ต้องปรับปรุง ได้แก่ ฉันคิดว่าผู้สอน คิดว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปควรมีรูปแบบที่หลากหลาย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.1 แสดงว่าควรปรับปรุงวิธีการ สอนให้ทันสมัยไม่น่าเบื่อโดยใช้ระบบเทคโนโลยีมาช่วยเสริมในการสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ เสนอความคิดเห็นและกล้านำเสนอในสิ่งที่มีความคิดสร้างสรรค์ การอธิบาย การสอน ควรมีโอกาสและ แบ่งกลุ่มย่อยให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้สอนสามารถเข้าถึงนักศึกษาและสร้างความเข้าใจให้กับนักศึกษามาก ขึ้น เวลาสอนควรลดภาระให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบเพื่อนใหม่มากขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ปัทมาสน์ บุญทรง (2555) ที่พบว่าการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยัง เป็นการเรียนการสอนที่มีขนาดกลุ่มใหญ่ เนื่องจากมีอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาศึกษา ทั่วไปค่อนข้างน้อย ทำให้ผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนจะไม่สามารถให้นักศึกษา ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมได้รวมทั้งการซักถามและร่วมแสดงความคิดเห็น อีกทั้งควรจัดกิจกรรมการ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาบรรยายบ้าง นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เชิงรุก (Activeing Learning) ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำมาใช้สำหรับการเปลี่ยนแปลงในการเรียนการสอนในทศวรรษที่ 21 จะทำให้มีการปรับเปลี่ยนการ เรียนการสอนจากการบรรยายอย่างเดียว เป็นเน้นการปฏิบัติจริงเข้ามาด้วย

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเห็นว่าการเรียนการสอนที่พบว่าคะแนนต่ำ ได้แก่ ฉันคิดว่าจำนวน ผู้เรียนวิชาศึกษาทั่วไปในห้องมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของวิชานั้น ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.7 แสดงว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนควรปรับปรุงให้เพียงพอ ห้องเรียนที่ใช้เรียนไม่ควรมีขนาดใหญ่มากเกินไป ควรหาอาจารย์ผู้สอนให้เพียงพอกับการกำหนดกลุ่ม

และจำนวนนักศึกษา ควรปรับปรุงห้องเรียนให้มีความสอดคล้องกับนักศึกษาที่เข้าเรียน ห้องเรียนแบบ Active Learning บางครั้งมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เรียน การเรียนการสอนควรให้สนุกสนานบ้างอย่าให้เกิดความเครียดในการเรียนมากเกินไป คำถามที่มีคะแนนสูง ได้แก่ ฉันคิดว่าควรต้องมีการเรียนการสอนในพื้นที่ศึกษาจริงบ้าง และฉันคิดว่าควรมีผู้สอนที่หลากหลายศาสตร์ในวิชาเดียวกัน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.1 ควรให้นักศึกษาได้ลงพื้นที่จริงบ้างในการปฏิบัติการ รวมทั้งจัดหาผู้สอนที่หลากหลายคณะและมีความเชี่ยวชาญในวิชาศึกษาทั่วไปในรายวิชานั้น ๆ

ด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้ง 2 ข้อ ได้แก่ ฉันคิดว่าวิธีการวัดและประเมินผลในรายวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมดีแล้ว และฉันได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิชาเรียนที่เป็นประโยชน์จากการวัดและประเมินผลวิชาศึกษาทั่วไป ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6 ในรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนหลายกลุ่มควรมีเกณฑ์การตัดคะแนนเป็นเกณฑ์เดียวกัน วิชาศึกษาทั่วไปควรมีการวัดผลเพียง 50% เท่านั้น นอกจากนั้นควรเป็นการคิด ค้นคว้า และวิเคราะห์แทน นักศึกษาบางรายเสนอแนะให้ใช้การทำงานเป็นคะแนนเก็บ และมีการนำเสนอหน้าชั้นเรียนแทนการสอบ

5.2.2 การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ส่วนใหญ่แล้วนักศึกษามองเห็นว่าควรปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ห้องเรียนควรมีการปรับให้เหมาะสมและขนาดของกลุ่มเรียนควรเล็กลงกว่าเดิม หากเป็นห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่ นักศึกษามองว่าจะทำให้นักศึกษาเรียนไม่เข้าใจ การเรียนการสอนควรเพิ่มเป็นการสอนแบบออนไลน์มีการอัดคลิปวิดีโอให้นักศึกษาสามารถดูย้อนหลังเพื่อทบทวนได้ ควรเพิ่มห้องเรียนที่เป็น Active Learning ให้เพียงพอกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน โดยเฉพาะในปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนแบบ Active Learning มากขึ้นทั้งวิชาศึกษาทั่วไปและวิชาบังคับในคณะแต่ละภาคการศึกษาควรจัดรายวิชาให้มีการจัดการเรียน การสอนในรูปแบบ Active Learning อย่างน้อย 1 วิชา ต่ออาจารย์ 1 ท่าน

จากการวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ว่าหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นอกจากการสำรวจจุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตรที่จะปรับปรุง ตามการประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากนายจ้าง บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรือคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร และสภาวิชาชีพ (ถ้ามี) แล้วก็ตาม ผู้วิจัยคิดว่าควรจะสำรวจเสียงของนักศึกษาในปัจจุบันด้วย เพื่อให้หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ได้มีการพัฒนาสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ควรจะมีการทบทวนก่อนที่จะมีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ข้างหน้าต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

เนื้อหา ควรปรับเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน ควรเพิ่มรายวิชาและให้ความสำคัญกับวิชาหมวดภาษาเพราะมีความสำคัญต่อการประกอบวิชาชีพ ควรมีรายวิชาให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมเลือกมากขึ้นและเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความสนใจมากกว่าจะทำให้ นักศึกษาสนใจในการเรียนมากกว่าเดิม

ผู้สอน แต่ละรายวิชามีนักศึกษาจำนวนมากเกินไปในกลุ่มที่ลงเรียนทำให้อาจารย์ผู้สอนดูแลนักศึกษาไม่ทั่วถึง และผู้สอนควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรกำหนดจำนวนนักศึกษาให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชา และควรมีการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้อาจารย์เกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้สอนนำไปใช้เพิ่มทักษะในการสอนได้

วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามในแบบสอบถามปลายเปิด นักศึกษาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างชัดเจน ควรจัดทำเอกสารประกอบการสอนให้เป็นเล่มที่สมบูรณ์โดยเน้นความรู้และตำราพื้นฐานเป็นสำคัญ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดประสบการณ์จริง เช่น การศึกษาดูงานด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน ควรมีหนังสือประกอบการเรียนที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน ควรปรับปรุงภูมิในห้องเรียนให้เหมาะสม ควรปรับปรุงสภาพภายในห้องเรียน ในเรื่องแสงสว่างที่นี้รวมถึงเสียงรบกวนจากภายนอก และจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมสำหรับสืบค้นข้อมูลให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา

ด้านการวัดและประเมินผล ควรปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลวิชาศึกษาทั่วไปให้มีมาตรฐานเดียวกัน และมีการแจ้งผลการเรียนที่รวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรกำหนดมาตรฐานการให้คะแนนเพื่อให้ผู้สอนทุกท่านถือปฏิบัติ รวมถึงควรมีการพิจารณาตรวจสอบและ ทบทวนเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและชัดเจน นอกจากนี้ระบบการวัดและประเมินผลต้องมีความยุติธรรมและตรวจสอบได้

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาทัศนคติของอาจารย์ผู้ประสานงานวิชาศึกษาทั่วไปที่มีต่อการเรียน การสอน วิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสายสังคมศาสตร์ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *กรอบแนวคิดหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. สืบค้นจาก http://www.bhes.mua.go.th/bhes4/WebHigherEducation/index/รายงานฉบับย่อ_กรอบแนวคิดหมวดวิชาศึกษาทั่วไป.pdf
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558*. สืบค้นจาก http://www.mua.go.th/users/bhes/front_home/criterion58/criterion_b58.pdf
- กฤษฎา กุณทิล, และ หัตถยา ปิลาธิรานนท์. (2556). การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 8(2), 96-106.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2542). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกียรติศักดิ์ แสงอรุณ. (2561). *TUAL สู่นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. การประชุมวิชาการระดับชาติการศึกษาระดับปริญญาตรี ครั้งที่ 6 วันที่ 26 - 27 มีนาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. สืบค้นจาก <https://alc.wu.ac.th/backEnd/attach/attachArticle/Proceeding2561-372-379.pdf>
- งานบริหารวิชาศึกษาทั่วไป กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต. (2558). *วิชาศึกษาทั่วไป*. สืบค้นจาก <http://acrd.tu.ac.th/G-ED/GeneralEdu/homeB2.html>
- งานบริหารวิชาศึกษาทั่วไป กองบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต. (2558). *หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552)*. สืบค้นจาก http://acrd.tu.ac.th/G-ED/document S/G-ED-2552_complete.pdf
- งานบริหารวิชาศึกษาทั่วไป กองบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต. (2561). *โครงสร้างรายวิชาศึกษาทั่วไป 2561*. สืบค้นจาก <http://acrd.tu.ac.th/G-ED/document/Gen-ed61/โครงสร้างรายวิชาศึกษาทั่วไป%202561.pdf>
- งานพัฒนาหลักสูตรและบริหารงานศึกษากองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต. (2552). *กรอบคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์*. สืบค้นจาก www.econ.tu.ac.th/

- งานยุทธศาสตร์ สารสนเทศ และการประเมินผล กองแผนงาน ฝ่ายวางแผนและบริหารศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2560). *คู่มือข้อตกลงการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. สืบค้นจาก http://www.tu.ac.th/uploads/04_แผนยุทธศาสตร์_ฉบับที่_12.pdf
- งานยุทธศาสตร์ สารสนเทศและการประเมินผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, (2561). *แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. สืบค้นจาก <http://www.planning.tu.ac.th/uploads/planning/pdf/plan/plan12N.pdf>
- จันทิมา ยะบุญวัน. (2554). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการอุดมศึกษา.
- จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์. (2556). การวิจัยแบบผสมผสาน. *วารสารจันทร์เกษม*, 19(37), 1-9.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2552). *ปริญญาตรี (ปริญญาบัณฑิต) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552*. สืบค้นจาก <https://www.arts.chula.ac.th/02program/bachelor52.html>
- ชาย โปธิสิตา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ณัฐวุฒิ ประทีปปลัดดา, พัชรสิดา เพชรประดับ, พลอยไพลิน พงษ์ศิริแสน, และ พิทักษ์ ศิริวงษ์. (2559). การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย และกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกัลยาณวิวัฒนา. *วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(1), 553-558.
- ดีเด่น เบ็ญฮาวัน. (2556). *ทัศนคติและพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มีความรู้ด้านอังกฤษในระดับต่ำ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2532). *ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2532*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, กองวิชาการ.
- ทีศนา แคมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 17)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ทริปปเบิลเอ็ดดูเคชั่น.

- นฤมล จิตรเอื้อ, และ ประสพชัย พสุนนท์. (2561). การใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, 11(2), 9.
- นันทน์ธร บรรจงปฐ. (2561). การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา*, 10(20), 70-84.
- นิทรา กิจธีระวุฒิวงษ์. (2555). วิธีการวิจัยเชิงผสมผสานสำหรับงานสาธารณสุขมหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยบูรพา*, 7(2), 130-152.
- ประไพพิมพ์ สุธีวินนันทน์, และ ประสพชัย พสุนนท์. (2559). กลยุทธ์การเลือกตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ. *วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 29(2), 37-44.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). *ทัศนคติ: การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ปัทมาสน์ บุญทรง. (2555). *การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการอุดมศึกษา.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2552). *การศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนามนุษย์* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ศูนย์บริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไป.
- พัชรภา ดันติชูเวช. (2551). *การศึกษารูปแบบและลักษณะการจัดการศึกษาในรายวิชาการศึกษาทั่วไปของสหรัฐอเมริกา และประเทศในเอเชีย*. สืบค้นจาก <http://libdoc.dpu.ac.th/research/136702.pdf>
- พิภพ อุดร. (2558). *ธรรมศาสตร์ตอบโจทย์โลกยุคใหม่ มุ่งสร้างผู้นำแห่งความยั่งยืน*. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/management/detail/9580000122880>
- แพรวภัทร ยอดแก้ว. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม*. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/195965>
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2526). *สภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2525). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2550). *หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปหลักการและวิธีการดำเนินการ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไพศาล บรรจสุวรรณ์. (2561). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active learning) ในการยกระดับความรู้สู่ความเข้าใจการเมืองและประชาธิปไตยในเชิงเปรียบเทียบ. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*, 8(1), 169-170.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2559). *คู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559)*. สืบค้นจาก <http://www.ku-iged.psd.ku.ac.th/GenEd-Manual/GenEd-2559-07-10.pdf>
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2514). *หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเอกสารบันทึกข้อความเรื่องขออนุมัติหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2558). *บันทึกธรรมศาสตร์ เรื่อง สร้างผู้นำแห่งศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก <https://tu.ac.th/annual-report>
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2558). *รายงานผลการดำเนินการ หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558) ประจำปีการศึกษา 2558*. สืบค้นจาก <http://acrd.tu.ac.th/G-ED/GeneralEdu/home/html>
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2559). *บันทึกธรรมศาสตร์ Annual Report 2016*. สืบค้นจาก <https://tu.ac.th/annual-report>
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2561). *หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)*. สืบค้นจาก <http://acrd.tu.ac.th/G-ED/documents.pdf>
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2552). *หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป*. สืบค้นจาก <http://www.web.msu.ac.th>
- รัตนะ บัวสนธ์. (2554). วิธีการวิจัยเชิงผสมผสานทางการศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 2(2), 7-20.
- รัศมี ศรีนนท์, อุดมกฤษฎี ศรีนนท์, วิภารัตน์ ยมดิษฐ์, และ กรรณิการ์ กิจนพเกียรติ. (2561). *การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคไทแลนด์ 4.0*. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(2), 331-342.
- ลัดดา กิติวิภาต. (2532). *ทัศนคติทางสังคมเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชวนพิมพ์.
- ลินดา เกณฑ์มา, ชลลดา พงศ์พัฒน์โยธิน, อัครวิทย์ เรืองรอง, พนจเนียง สุทัศน์ ณ อยุธยา, ชัชศรัณย์ จิตคงคา, และ จตุพล เจริญรื่น. (2558). การศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. *วารสารสนเทศ*, 1(14), 69-81.
- วัลนิกา ฉลากบาง. (2560). การวิจัยแบบผสมผสาน. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7(2), 124-132.

- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2518). *หลักการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- แหวดาว พรหมเสน. (2554). การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ. *วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน*, 4(1), 95-102.
- ศักดิ์ สุนทรเสถณี. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: ดี. ดี. บุ๊คส์โตร์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2558). การเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นสำหรับพัฒนาการศึกษาไทย 2558-2573. *วารสารสมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย*, 2(2), 1-15.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2542). *องค์การและการจัดการ ฉบับสมบูรณ์ (ปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมทรง สุภาพ. (2552). *การสำรวจทัศนคติและการประเมินผลของนักศึกษาที่มีต่อโปรแกรมซ่อมเสริมในวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ, คณะศิลปศาสตร์.
- สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2550). *คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี* (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2559). *คู่มือวิชาศึกษาทั่วไป*. เชียงใหม่: ผู้แต่ง.
- สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. (2562). *ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป*. สืบค้นจาก https://sla.wu.ac.th/?page_id=454ird.rmuti.ac.th/newweb/journal/journal4-1/RMUTIJournal4-1_10.pdf
- สุจิตรา สุคนธมัต. (2556). ทัศนคติของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณลาดกระบัง ที่มีต่อการเรียนการสอนตามนโยบายการประกันคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. *วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง*, 22(1), 1-20
- สุชิน เพ็ชรภักษ์. (2548). *การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาในประเทศไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *หลักการทำให้และการเขียนวิทยานิพนธ์และการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- สุพจน์ จิตสุทธิญาณ. (2556). ความเข้าใจในทฤษฎีสุนทรียะ. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 9(2), 161-169.
- สุพรรณษา แป้นกลัด. (2554). *ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, สาขาวิชาการอุดมศึกษา.

- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพ ณ นคร. (2556). *เปิดโลกกว้างทางปัญญา วิชาศึกษาทั่วไป: ประกาศนียบัตรแห่งการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2557). *การกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก <https://www.edulpru.com/eu/21st/st-010.pdf>
- อโณทัย งามวิชัยกิจ. (2558). การวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 13(1), 1-12.
- อมวาลี อัมพันศิริรัตน์. (2557). มโนทัศน์ของการวิจัยเชิงคุณภาพ. *วารสารเครือข่าย วิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 1(2), 68-80.
- อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2550). *การศึกษาพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. สืบค้นจาก http://www4.educ.su.ac.th/2013/images/stories/100755_07.pdf
- อังกูร ทองสุนทร. (2555). *ทัศนคติต่อการทำงานร่วมกับพนักงานผู้พิการทางสายตาของพนักงานบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม.
- อุทัย ดุลยเกษม. (2558). การจัดการศึกษารายวิชาศึกษาทั่วไป. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้*, 1(1), 43-52.
- Bertram, G. (2007). Attitudes can be Measured: But What is an Attitude?. *Social Cognition*, (25), 573-581.
- Brannen, J. (2005). *Mixed Methods Research: A Discussion Paper*. Retrieved from <http://www.eprints.Nerm.ac.uk>>Methods Review for 4.
- Creswell, J. W., & Clark, V. P. (2007). *Designing and Conducting Mixed Methods research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Creswell, J. W. (2015). *A Concise Introduction to Mixed Methods Research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Cronk, George. (2004). *Definitions and Systems of General Education: A Sampling from Various Sources*. The Bergen Community College Committee on General Education, USA.
- Dale, E. (1969). *Audio-visual methods in teaching* (3rd ed.). New York: Dryden Press.

- Erie, D. J. (2013). *The Role of General Education in the Development of Ethical reasoning in College Students: A Qualitative Study on the Faculty Perspective*. (Doctoral dissertation). Nebraska-Lincoln. Retrieved from <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=1157&context=cehsedaddiss>
- Faculty of Arts and Sciences. (2007). *Report of the Task Force on General Education. Harvard University*. Retrieved from: <https://provost.umd.edu/SP07/HarvardGeneralEducationReport.pdf>.
- Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2014). Mixed Methods Research Paradigm Whose Time has Come. In A. Bryman (Ed), *Mixed Methods* (Vol. 2, pp. 21-22). London.
- Macintyre, C. (2000). *The Art of Action Research in the Classroom*. London: David Fulton Publishers.
- Newton, R. R. (2000). Tensions and Models in General Education Planning. *The Journal of General Education*, 49(3).
- Schmuck, R. A. (2006). *Practical Action Research of Change*. London, CA: Sage Publications.
- Susan M. Awbrey. (2005). *General Education Reform as Organizational Change: Integrating Cultural and Structural Change*. [Adobe Digital Edition Version]. doi: 10.1353/jge.2005.0012
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (2009). *Foundation of mixed methods research: Integrating quantitative and qualitative approaches in the social and behavioral Sciences*. Los Angeles, CA: Sage.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง ทศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและ
คุณลักษณะ GREATS

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS โดยศึกษาเจาะจงในด้านเนื้อหาวิชา

กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความคิดเห็นของท่าน และขอขอบคุณอย่างสูงที่ให้ ความร่วมมือ ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลสำหรับ ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของ มหาวิทยาลัยต่อไป

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 : สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง อื่น ๆ

2. ชั้นปีที่ ท่านกำลังศึกษาอยู่

ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2
 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4

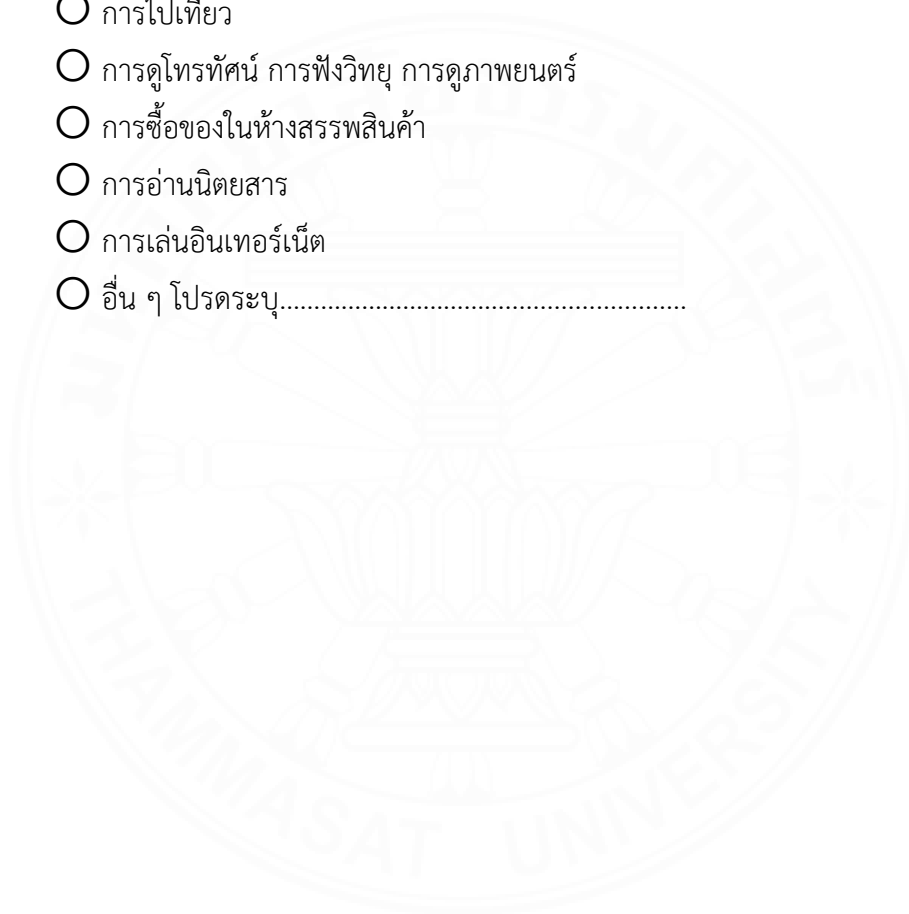
3. คณะ ที่กำลังศึกษา

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 คณะวิศวกรรมศาสตร์
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และผังเมือง
 สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร

4. วิชาศึกษาทั่วไปที่เรียนแล้วและกำลังศึกษาอยู่ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

TU100 TU103 TU106 TU109
 TU101 TU104 TU107
 TU102 TU105 TU108

5. ชมรมที่นักศึกษาสนใจจะเข้าร่วม.....
6. การใช้เวลาว่างของนักศึกษา
- การรับประทานอาหาร
 - การขายของออนไลน์
 - การนอนพักผ่อน
 - การไปเที่ยว
 - การดูโทรทัศน์ การฟังวิทยุ การดูภาพยนตร์
 - การซื้อของในห้างสรรพสินค้า
 - การอ่านนิตยสาร
 - การเล่นเกมอินเทอร์เน็ต
 - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 : แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป โดยศึกษาเจาะจงในด้านเนื้อหาวิชา และในตอนท้ายของแบบสอบถามจะมีคำถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนัก คะแนน ดังนี้

- 1 คะแนน หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างมาก
- 2 คะแนน หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 คะแนน หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วย
- 5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยอย่างมาก

ทัศนคติของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างมาก
	1	2	3	4	5
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสอนให้ฉัน ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกใน ศตวรรษที่ 21					
1.2 ฉันมองไม่เห็นความสำคัญ ของการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป					
1.3 ฉันคิดว่ากิจกรรมในวิชาศึกษาทั่วไป สอนให้ฉันได้พัฒนาการศึภภาพ การเรียนรู้ของตนเองได้ดีมากกว่าวิชา ของคณะ					
1.4 ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายกับเนื้อหาวิชาศึกษา ทั่วไป					
1.5 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสอนให้ฉันมี ความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น					
1.6 ฉันคิดว่าฉันต้องทำงานที่ได้รับ มอบหมายในวิชาศึกษาทั่วไป					

ทัศนคติของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างมาก
	1	2	3	4	5
มากกว่าวิชาของคณะ					
1.7 ฉันเห็นว่าวิชาศึกษาทั่วไปมีการบูรณาการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เข้าไปในการจัดการเรียนการสอน มากกว่าวิชาของคณะ					
1.8 ฉันคิดว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปมีการจัดลำดับเนื้อหาในการเรียนรู้ และกระบวนการได้อย่างชัดเจน					
1.9 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสอนให้ฉันมีการพัฒนาการทางด้านการพูดมากขึ้น					
1.10 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปไม่ได้ช่วยให้ฉันเกิดการเรียนรู้					
1.11 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันมีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น					
1.12 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันรู้จักคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์มากขึ้น					
1.13 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉันพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำมากขึ้น					
1.14 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปทำให้ฉันมีความรู้เรื่องประชาธิปไตย การเมือง สิทธิเสรีภาพชัดเจนขึ้น					
1.15 ฉันคิดว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไปมีการบูรณาการระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้เป็นอย่างดี					

ทัศนคติของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก 1	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่แน่ใจ 3	เห็นด้วย 4	เห็นด้วย อย่างมาก 5
1.16 ฉันคิดว่าเนื้อหาแต่ละรายวิชาของ วิชาศึกษาทั่วไปสามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน และสายการเรียนของผู้เรียนได้					
1.17 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉัน มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น					
1.18 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉัน มีความรู้ความเข้าใจในรากเหง้า ความเป็นไทยมากขึ้น					
1.19 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉัน มีความรู้ความเข้าใจประเทศ เพื่อนบ้านและสากลมากขึ้น					
1.20 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปช่วยให้ฉัน มีความรู้ข้ามศาสตร์มากขึ้น					
2. ด้านผู้สอน					
2.1 ฉันคิดว่าผู้สอนมีการวางแผนการสอน และกำหนดหัวข้อการเรียนอย่างมี ระบบ					
2.2 ฉันคิดว่าผู้สอนมีความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ในเนื้อหาวิชาดีขึ้น					
2.3 ฉันคิดว่าผู้สอนสามารถจัดลำดับ เนื้อหาวิชาได้เหมาะสมและดำเนิน การสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้					
2.4 ฉันคิดว่าผู้สอนมีทักษะและวิธีการ สอนในการกระตุ้นให้ผู้เรียน					

ทัศนคติของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก 1	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่แน่ใจ 3	เห็นด้วย 4	เห็นด้วย อย่างมาก 5
มีแรงบันดาลใจใฝ่รู้มากขึ้น					
2.5 ฉันคิดว่าผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็น ของผู้เรียน					
2.6 ฉันคิดว่าผู้สอนยังจัดสื่อการสอน ที่ไม่ทันสมัย					
2.7 ฉันคิดว่าผู้สอนวิชานี้ยังมีความ หลากหลายไม่พอ					
2.8 ฉันคิดว่าผู้สอนเข้าพบปรึกษาได้ง่าย					
3. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน					
3.1 ฉันคิดว่าผู้สอนอธิบายวัตถุประสงค์ และรายละเอียดของเนื้อหาได้ดี					
3.2 ฉันคิดว่าการใช้สื่อและเทคโนโลยีใน วิชาศึกษาทั่วไปเป็นไปอย่างเหมาะสม					
3.3 ฉันคิดว่าเนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป ควรมีรูปแบบที่หลากหลาย					
3.4 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนเลือกศึกษาค้นคว้าจากสื่อแขนง ต่าง ๆ มากกว่าวิชาของคุณะ					
3.5 ฉันคิดว่าวิชาศึกษาทั่วไปสามารถ เรียนรู้ผ่านกิจกรรม ทำให้เกิด การพัฒนาทางด้านความคิด วิเคราะห์มากขึ้น					

ทัศนคติของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างมาก
	1	2	3	4	5
4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ การเรียนการสอน					
4.1 ฉันคิดว่าจำนวนผู้เรียนวิชาศึกษาทั่วไป ในห้องมีความเหมาะสมกับการจัดการ เรียนการสอนของวิชานั้น ๆ					
4.2 ฉันคิดว่าสภาพห้องเรียนและอุปกรณ์ โสต อยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อ การเรียนรู้ในวิชาศึกษาทั่วไป					
4.3 ฉันคิดว่าสื่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาศึกษาทั่วไป					
4.4 ฉันคิดว่าควรต้องมีการเรียนการสอน ในพื้นที่ศึกษาจริงบ้าง					
4.5 ฉันคิดว่าควรมีผู้สอนที่หลากหลาย ศาสตร์ในวิชาเดียวกัน					
5. ด้านการวัดและประเมินผล					
5.1 ฉันคิดว่าวิธีการวัดและประเมินผลใน รายวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมดี แล้ว					
5.2 ฉันได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิชาเรียนที่เป็น ประโยชน์จากการวัดและประเมินผล วิชาศึกษาทั่วไป					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

1. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างไรในประเด็นต่อไปนี้

1) จุดเด่นของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

2) มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

2. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างไรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่อไปนี้

1) วิชา มธ.100 พลเมืองกับการแก้ปัญหา

2) วิชา มธ.101 โลก อาเซียน และไทย

3) วิชา มธ.102 ทักษะชีวิตทางสังคม

4) วิชา มธ.103 ชีวิตกับความยั่งยืน

5) วิชา มธ.104 การคิด อ่าน และเขียนอย่างมีวิจารณ์ญาณ

6) วิชา มธ.105 ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ

7) วิชา มธ.106 ความคิดสร้างสรรค์และการสื่อสาร

8) วิชา มธ.107 ทักษะดิจิทัลกับการแก้ปัญหา

9) วิชา มธ.108 การพัฒนาและจัดการตนเอง

10) วิชา มธ.109 นวัตกรรมกับกระบวนการคิดผู้ประกอบการ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ที่ อว 67.30/

สาขาวิชาวิทยาการการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา
คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
จังหวัดปทุมธานี 12120

กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารเค้าโครงงานวิจัย จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
3. แบบประเมินแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางมาลี อินทร์ประเสริฐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต กำลังทำวิจัย เรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไปและคุณลักษณะ GREATS” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา ทับพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สาขาวิชาวิทยาการการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนุชาติ พวงสำลี)

คณบดีคณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาวิทยาการการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา

โทร. 02-5644440 ต่อ 6717 E-mail: pachabodee@lsed.tu.ac.th

ภาคผนวก ค**แบบประเมินคุณภาพการตั้งคำถามแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป****วัตถุประสงค์**

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อวิชาศึกษาทั่วไป
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะ GREATS

คำชี้แจง

ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบสอบถามต่อไปนี้ โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ความเห็นว่าคุณคำถามเหล่านี้ มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่
พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ข้อคำถามไม่แน่ใจว่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง ข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ศาสตราจารย์ ดร.ผดุงศักดิ์ รัตนเดโช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ วงษ์ประดับไชย

อาจารย์ ดร.อนินทยา คำกันยา

ดร.วรพล วิהלม

ภาคผนวก ง

ค่าสถิติ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	331	100.0
	Excluded	0	.0
	Total	331	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.934	40

เกิน 0.6 ถือว่าใช้ได้

IOC

Sex

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	117	35.3	35.3	35.3
	2.00	203	61.3	61.3	96.7
	3.00	11	3.3	3.3	100.0
Total		331	100.0	100.0	

Year

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	110	33.2	33.2	33.2
	2.00	60	18.1	18.1	51.4
	3.00	78	23.6	23.6	74.9
	4.00	83	25.1	25.1	100.0
Total		331	100.0	100.0	

Fac

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	49	14.8	14.8	14.8
	2.00	128	38.7	38.7	53.5
	3.00	65	19.6	19.6	73.1
	4.00	89	26.9	26.9	100.0
Total		331	100.0	100.0	

Subject

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	24	7.3	7.3	7.3
	2.00	85	25.7	25.7	32.9
	3.00	52	15.7	15.7	48.6
	4.00	170	51.4	51.4	100.0
	Total	331	100.0	100.0	

Club

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	227	68.6	68.6	68.6
	2.00	6	1.8	1.8	70.4
	3.00	36	10.9	10.9	81.3
	4.00	19	5.7	5.7	87.0
	5.00	17	5.1	5.1	92.1
	6.00	26	7.9	7.9	100.0
	Total	331	100.0	100.0	

Hobbies

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	141	42.6	42.6	42.6
	2.00	6	1.8	1.8	44.4
	3.00	88	26.6	26.6	71.0
	4.00	58	17.5	17.5	88.5
	5.00	31	9.4	9.4	97.9
	6.00	7	2.1	2.1	100.0
	Total	331	100.0	100.0	

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
X1	331	1.00	5.00	3.7190	.81067
X2	331	1.00	5.00	3.4224	1.04041
X3	331	1.00	5.00	3.1631	1.14043
X4	331	1.00	5.00	3.6127	1.05402
X5	331	1.00	5.00	3.8731	.85399
X6	331	1.00	5.00	3.8520	1.10336
X7	331	1.00	5.00	3.7795	1.06302
X8	331	1.00	5.00	3.8248	.94362
X9	331	1.00	5.00	3.8097	1.02545
X10	331	1.00	5.00	3.3952	1.11430
X11	331	1.00	5.00	3.6737	1.09650
X12	331	1.00	5.00	4.0030	.86864
X13	331	1.00	5.00	3.9063	.98795
X14	331	1.00	5.00	4.0483	.94585
X15	331	1.00	5.00	3.9003	1.00259
X16	331	1.00	5.00	3.9819	.99070
X17	331	1.00	5.00	3.8671	1.04758
X18	331	1.00	5.00	3.7130	1.21073
X19	331	1.00	5.00	3.8338	1.12258
X20	331	1.00	5.00	3.9577	1.04651
X21	331	1.00	5.00	3.8912	.69649
X22	331	1.00	5.00	3.8973	.77167
X23	331	1.00	5.00	3.9637	.80069
X24	331	1.00	5.00	3.8218	1.02467
X25	331	1.00	5.00	4.0785	.79001
X26	331	1.00	5.00	3.6254	.98403
X27	331	1.00	5.00	3.6888	.88240
X28	331	1.00	5.00	2.9577	1.07507
X29	331	1.00	5.00	3.8218	.71453
X30	331	1.00	5.00	3.9215	.76269
X31	331	1.00	5.00	4.1329	.72227
X32	331	1.00	5.00	3.8701	.98074
X33	331	1.00	5.00	4.0272	.84343
X34	331	1.00	5.00	2.7402	1.01751
X35	331	1.00	5.00	2.8520	1.04119
X36	331	1.00	5.00	3.9396	.78391
X37	331	1.00	5.00	4.1390	1.02041
X38	331	1.00	5.00	4.0634	.90732
X39	331	1.00	5.00	3.6042	.93607
X40	331	1.00	5.00	3.5952	.90746
Valid N (listwise)	331				

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางมาลี อินทร์ประเสริฐ
วันเดือนปีเกิด	6 กรกฎาคม 2507
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2529: ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏวิทยาลัยเกษตรกรรมในพระบรมราชูปถัมภ์
ตำแหน่ง	หัวหน้างานบริการการศึกษาและประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์
ประสบการณ์ทำงาน	ปัจจุบัน: หัวหน้างานบริการการศึกษาและประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2550: นักวิชาการศึกษา ระดับ 8 (ชำนาญการพิเศษ) คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2546: นักวิชาการศึกษา ระดับ 6 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2538: นักวิชาการศึกษา ระดับ 3 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2534: เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ระดับ 1 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์